

Miljøgodkendelse

Østervej 19b, 6760 Ribe

20.3.2023

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

Oplysninger om husdyrbruget og ansøgningen

Husdyrbruget		Konsulent	
Husdyrbrugets CVR-nummer	34637822	Konsulent Cvr	25914562
Husdyrbrugets navn	Bjarke Snedker	Konsulent virksomhedsnavn	Miljø og Natur
Beliggenhedsadresse	Østervej 19b	Konsulent navn	Jakob Altenborg
Postnummer	6760	Konsulent adresse	Byrumvej 30
By	Ribe	Konsulent postnummer	9940
Ansøger		Konsulent by	Læsø
Ansøger navn	Bjarke Snedker	Konsulent telefon	26259791
Ansøger adresse	Pionervej 8	Konsulent email	jakob@miljoeognatur.dk
Ansøger postnummer	6541	Ejendom	
Ansøger by	Bevtoft	Ejendomsnummer	5610314187
		CHR numre	44983

Sag nr.: 22/27244

Sagsansvarlig: Pia Caspersen

Skema nr.: 235493, version 4

Indsendt dato: 27.10.2022

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljø@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
KOMMUNENS AFGØRELSE	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	10
MEDDELELSESPLIGT.....	10
ØVRIGE FORHOLD	11
OFFENTLIGGØRELSE.....	11
KLAGEVEJLEDNING	11
KOMMUNENS VURDERING OG BEGRUNDELSE FOR VILKÅR.....	13
INDLEDNING	13
GENERELLE FORHOLD.....	13
Godkendelsens omfang.....	13
Tidligere godkendelser.....	13
Samdrift med andre husdyrbrug	14
HUSDYRBRUGETS INDRETNING OG DRIFT	14
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal	14
Foder	15
Husdyrgødning	15
Spildevand/restvand	15
HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	16
Faste afstandskrav og planmæssige forhold	16
Landskab og kulturmiljø.....	17
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNING AF OMGIVELSERNE	19
Ammoniakupåvirkning af naturområder og beskyttede arter	19
Lugt	23
Transporter.....	24
Støj.....	25
Støv, fluer og skadedyr	26
Lys.....	27
Driftsforstyrrelser og uheld	27
RESSOURCER, AFFALD OG DØDE DYR	28
Ressourcer.....	28
Affald	28
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	29
ALTERNATIVE MULIGHEDER	29
SAMLET VURDERING	30
OFFENTLIGGØRELSE OG HØRING.....	30
BILAG 1: LANDSKABSANALYSE OG ERHVERVSMÆSSIG NØDVENDIGHED	31
BILAG 2: MILJØKONSEKVENSRAPPORT	42

Indledning

Hvad drejer sagen sig om?

Esbjerg Kommune har modtaget en ansøgning om en §16a miljøgodkendelse. Husdyrbruget på Østervej 19b, 6760 Ribe søger om at ændre mælkeproduktion til slagtekalveproduktion. Der søges om at bygge en ny stald på 5.855 m² og en tilbygning til eksisterende stald på 1.412 m². To eksisterende gyllebeholdere overdækkes. Samtidig ændres en del af staldsystemet i den eksisterende stald til sengestald med fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.

Offentliggørelse

Forslaget til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i 30 dage. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Læsevejledning

Miljø skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder landskab og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Miljøgodkendelsen er opdelt i 3 dele:

- Del 1: Kommunens afgørelse
Fastlægger de vilkår, der skal gælde for husdyrbruget. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.
- Del 2: Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår
Indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og en begrundelse for de stillede vilkår.
- Del 3: Miljøkonsekvensrapport
Indeholder en miljøkonsekvensrapport, som er udarbejdet af ansøgers rådgiver. Rapporten beskriver mere detaljeret driften af husdyrbruget. Rapporten indeholder også en beskrivelse og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som driften af husdyrbruget giver anledning til.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1.

Kommunens afgørelse

Esbjerg Kommune meddeler miljøgodkendelse til husdyrbruget på Østervej 19b, 6760 Ribe.

Godkendelsen omfatter:

- En udvidelse af produktionsarealet fra 2.966 m² til 8.040 m².
- Byggeri af en ny stald på 5.855 m²
- Byggeri af en tilbygning til eksisterende stald på 1.412 m²
- Ændring af staldsystem i en del af eksisterende stald til sengestald med fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.
- Overdækning af to eksisterende gyllebeholdere.

Godkendelsen meddeles efter § 16a, stk. 1 i husdyrbrugloven¹.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i afsnittet "Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår".

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og den medsendte miljøkonsekvensrapport. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Staldnavn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
Stald 1	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	1.157
	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	1.883
	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	1.000
Stald 2	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	3.700
	Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse	300

2. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvise dokumentation for produktionsarealet størrelse. Denne dokumentation kan bestå af tegninger over staldenes indretning med angivelse af mål for de enkelte områder med dyr.
3. Der skal senest en måned efter ibrugtagning af nyt produktionsareal (herunder også produktionsareal med ændret staldsystem) indsendes målfaste tegninger af produktionsarealet. Med ibrugtagning menes at der er indsat dyr på produktionsarealet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

Indretning og drift

- Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
- Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning

- Arealet af gødningslagre og typen af husdyrgødning skal være som beskrevet nedenfor.

Gødningslager	Gødningstype	Tilladt areal
Gyllebeholder, 2.000 m ³ , overdækning	Ingen krav	501 m ²
Gyllebeholder, 2.000 m ³ , overdækning	Ingen krav	489 m ²
Møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder	276 m ²

- Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, så spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Spildevand

- Hvis det ikke er muligt at nedsive tagvand på egen grund, skal der indsendes en ansøgning om udledningstilladelse inklusiv et projekt om forsinkelsesbassin. Der vil blive meddelt en særskilt tilladelse hertil.
- Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra den nye stald og tilbygning skal indsendes til Esbjerg Kommune. Med afløb menes både afløb for flydende husdyrgødning og vand. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.

Landskabelige værdier

- Tilbygningen til stald 1 og stald 2 (jf. situationsplan i miljøkonsekvensrapporten) skal opføres med røde gavle, grafitgrå stålplader i gavltrekanter, grafitgrå beklædning i sider samt træbeklædning og gråt tag. Taghældningen skal være identisk med taghældningen på stald 1.
- Bygningshøjden på tilbygningen til stald 1 og stald 2 (jf. situationsplan i miljøkonsekvensrapporten) må maksimalt være 8 m over terrænhøjden.

13. Soklen på den nye stald 2 (jf. situationsplan i miljøkonsekvensrapporten) skal etableres ikke højere end kote 12,5 m.
14. Efter byggeriet er afsluttet skal terrænforskelle udlignes, så terrænet skrånere maksimalt 1:3 ned mod Hjortvad Å.

Teltoverdækning:

15. Farven på teltoverdækningen på gyllebeholdere skal være grå og farven skal være den samme på begge beholdere.

Lys:

16. Der må i de nye stalde ikke være lysudfald gennem gavltrekanten, og kun i begrænset omfang gennem øvrigt tagareal.
17. Lyskilderne i de nye stalde skal rettes nedad og afskærmes, så der ikke sker væsentlig lyspåvirkning af landskabet.
18. Lyset skal være slukket, når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager. Lyset i staldbygningerne skal i tidsrummet 22:00-06:00 slukkes eller sænkes til 25 lux, medmindre der arbejdes i stalden.

Beplantning:

19. Der skal etableres og vedligeholdes 3 rækker levende beplantning, som skitseret med grøn streg på nedenstående kort 5. Beplantningen har til formål at afskærme stald 2's gavlender og de to sydvendte hjørner. Beplantningens placering må ændres, så længe formålet bevares. Beplantningen skal bestå af mindst 50 % bestandstræer sammensat af eg, lind og fuglekirsebær.
20. Der skal syd for stald 2 (jf. situationsplan i miljøkonsekvensrapporten) etableres klyngebeplantning med ca. 8 m afstand, som skitseret på kort 5. Klyngerne må have en artssammensætning, som angivet på figur 1, men hver klynge skal bestå af minimum 50 % bestandstræer sammensat af eg, lind og fuglekirsebær.
21. Alle træer og buske skal etableres senest den 31. december i samme årstal, hvor den nye stald 2 etableres.

Ammoniakfordampning

22. De to gyllebeholdere på 2.000 m³ skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
23. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen.

24. I stald 1 skal et produktionsareal på 3.040 m² være etableret med faste, drænedede gulve med skraber. Gulv støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1 % mod gulvmidte. Gulvet skal være udført med ajlefløb og lysningsarealet til ajlefløb må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal. Der skal foretages skrabninger hver 2. time og skraberens skal være forsynet med timer.

Enhver form for driftsstop af skraberens skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Logbog, servicefaktura eller lignende der dokumenterer, at skraberens/robotskraberens er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen.

Lugt

25. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
26. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at gulve holdes tørre og at stalde og fodringsanlæg (foderbord, krybber og lignede) holdes rene.

Støj

27. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt- målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

28. Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel, det vil sige også støj fra andet en faste tekniske installationer.
29. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne

land.

30. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".

Støv

31. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

32. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
33. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Uheld

34. Der skal forefindes en beredskabsplan, som kan fremvises på forlangende. Beredskabsplan skal fastlægge, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Råvarer og hjælpestoffer

35. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.

36. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
37. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

38. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
39. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ophør

40. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Udnyttelse og bortfald

En godkendelse efter §16a bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Med udnyttet menes her, at byggeriet faktisk er afsluttet.

Hvis en godkendelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelesespligt

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt.

Hvis det ikke er muligt at nedsive tagvand på egen grund, skal der indsendes ansøgning om udledningstilladelse inkl. projekt om forsinkelsesbassin. Denne skal indsendes inden byggeriet påbegyndes.

Der er ikke taget stilling til udledningen af tag- og overfladevand fra eksisterende byggeri. Der kan, hvis det viser sig nødvendigt pga. hydraulisk overbelastning af vandløbet, blive meddelt påbud om afhjælpende foranstaltninger.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Visse anlæg kræver dog ikke byggetilladelse. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 23. marts 2023 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (<https://dma.mst.dk>) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg Kommunens hjemmeside (<https://www.esbjerg.dk/politik-og-demokrati/hoeringsportal>)).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 20. april 2023.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du øn-

sker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af godkendelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøgodkendelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøgodkendelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår

Indledning

Husdyrbruget på Østervej 19b, 6760 Ribe har søgt en miljøgodkendelse efter husdyrlovens §16a.

Ansøgningen er indsendt via det it-baserede ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk. Som en del af ansøgningen har ansøger udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, der beskriver og vurderer husdyrbrugets påvirkninger af miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder natur og landskab.

Miljøkonsekvensrapporter er vedlagt som bilag 1.

Denne del af godkendelsen indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten og en begrundelse for de stillede vilkår.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning².

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været dialog med ansøger. I de tilfælde hvor Esbjerg Kommune supplerer ansøgeres miljøvurdering eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden en ansøgers vurdering, vil dette fremgå af nedenstående afsnit.

Generelle forhold

Godkendelsens omfang

Husdyrbruget søger om at ændre mælkeproduktion til slagtekalveproduktion. Der søges om at bygge en ny stald på 5.855 m² og en tilbygning til eksisterende stald på 1412 m². To eksisterende gyllebeholdere overdækkes. Samtidig ændres en del af staldsystemet i den eksisterende stald til sengestald med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb.

For at Esbjerg Kommune til enhver tid kan kontakte den ansvarlige for husdyrbruget, er der stillet vilkår om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Esbjerg Kommune.

Tidligere godkendelser

Esbjerg Kommune har i maj 2015 givet miljøgodkendelse til at udvide kvægbesætningen i eksisterende bygninger. Der er givet godkendelse til at indrette dybstrøelsesafsnit i den eksisterende tilbygning til kostalden, til at etablere en gyllebeholder på 4.000 m³, og plansiloer på 4.250 m².

Godkendelsen er udnyttet, dog er gyllebeholderen på 4.000 m³ ikke etableret. Plansiloerne er ikke etableret med den placering og størrelse, der er angivet i miljøgodkendelsen. Plansiloer er i stedet etableret efter en anmeldeordning, hvor Esbjerg

---

² Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

kommune april 2018 har truffet afgørelse om accept efter anmeldeordningen til at etablere plansiloer på 2.580 m².

Nudriften er angivet i overensstemmelse med miljøgodkendelse fra 2015 og accept af anmeldelse fra 2018. 8 års drift er angivet som den produktion, der var på ejendommen forud for miljøgodkendelsen fra 2015.

Samdrift med andre husdyrbrug

Af husdyrbrugloven fremgår det, at hvis et husdyrbrug er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, så skal husdyrbrugenes godkendes samlet.

I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet, at udover Østervej 19b, driver ansøger også Obbekjærvej 59, 6760 Ribe og Pionervej 8, 6541 Bevtøft. Husdyrbrugene er beliggende med stor afstand fra hinanden (> 4 km) På baggrund af afstanden mellem husdyrbrugenes anlæg vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbrugene ikke er teknisk, forureningsmæssigt og driftsmæssigt forbundne. Esbjerg Kommune meddeler således en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Østervej 19b.

Husdyrbrugets indretning og drift

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for indretning og drift af de enkelte stalde. Der er angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år.

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Miljøgodkendelse efter §12 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug til at udvide produktionen i eksisterende stalde inkl. indretning af dybstrøelsesafsnit i eksisterende tilbygning. Afgørelsen er meddelt d. 18.5.2015.
- Accept efter anmeldeordningen til at bygge plansiloer. Afgørelsen er meddelt d. 9.4.2018
- Tilsyn

Esbjerg Kommune har gennemgået oplysningerne i ansøgningen og vurderer, at det angivne produktionsareal i nudrift og 8 års drift er korrekt. Produktionsarealet i nudrift og 8-års drift er angivet som nettoareal, dvs. at nakkebomsarealer og drikkekar er fraregnet.

Nudriften er angivet i overensstemmelse med miljøgodkendelse fra 2015 og accept af anmeldelse fra 2018. 8 års drift er angivet som den produktion, der var på ejen-

dommen forud for miljøgodkendelsen fra 2015. I 8 års driften er dybstrøelsesafsnittet i stald 1 således ikke medtaget som produktionsareal (den østligste sektion af stalden, som blev inddraget til stald i 2015).

Ansøgt drift:

Produktionsarealet i ansøgt drift er er oplyst i ansøgningen.

Størrelsen af produktionsarealet, dyretyper og staldsystem danner grundlag for de beregninger, der foretages i ansøgningskemaet. Der stilles derfor vilkår, der fastholder disse forudsætninger så det sikres, at miljøpåvirkningen fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Der stilles vilkår om, at der senest en måned efter ibrugtagning af nyt produktionsareal (herunder også produktionsareal med ændret staldsystem) indsendes målfaste tegninger af produktionsarealet. Med ibrugtagning menes at der er indsat dyr på produktionsarealet.

Foder

Opbevaring af foder er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Der stilles vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten er der angivet oplysninger om gødningslagre og gødningstyper, håndteringen af husdyrgødning og opbevaringskapacitet.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøgodkendelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne. Der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil. Der vurderes at være tilstrækkelig kapacitet for flydende husdyrgødning og for dybstrøelse (som kan oplagres på møddingsplads og i marken efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. Esbjerg Kommune har derfor i forbindelse med miljøtilsyn mulighed for at følge op på, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Et eventuel oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Spildevand/restvand

Ansøger har redegjort for spildevandsmængde og afløbsforhold i miljøkonsekvensrapporten. Der er vedlagt afløbsplan.

Rengøringsvand, drikkevandsspild mv. ledes til gyllebeholder, mens sanitært spildevand fra hhv. beboelse og driftsbygning ledes til septiktank.

Det er beskrevet, at tagvand fra eksisterende stald og nye stalde ledes til forsinkelsesbassin og herfra til Hjortvad Å.

Ansøger er i forbindelse med sagsbehandlingen oplyst om, at tagvand fra nye stalde skal nedsives på egen grund. Hvis dette viser sig ikke at være muligt, skal der indsendes projekt om nyt forsinkelsesbassin. Der stilles vilkår herom

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Da der sker nybyggeri, stilles der vilkår om, at der skal indsendes en afløbsplan, der beskriver afløbsforholdene fra dette, når byggeriet er etableret.

Husdyrbrugets beliggenhed

Faste afstandskrav og planmæssige forhold

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

Esbjerg Kommune har gennemgået ansøgers oplysninger og er enig med ansøger i, at de gældende afstandskrav er overholdt.

Afstandskrav til naboskel er dog i ansøgningen angivet til 75 m. Esbjerg Kommune vurderer, at nærmeste naboskel er til nabomatrikel nord for stald 1. Her er afstanden målt til 32 m fra stald 1 og 38 m fra tilbygning og kravet på 30 m er dermed overholdt.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Landskab og kulturmiljø

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af landskabet.

Esbjerg Kommune har valgt at uddybe ansøgers vurdering. I forbindelse med vurderingen skal der foretages en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Placering og erhvervmæssig nødvendighed:

Produktionsarealet på Østervej 19b udvides ved det ansøgte projekt fra 2.966 m² til 8.040 m² i kvæg.

De nye driftsbygninger opføres i tilknytning til eksisterende bygningsmasse på Østervej 19b, så ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer udgør én helhed.

Efter udvidelsen udgør det samlede bygningsareal på ejendommen ca. 1,5 ha. Medtages arealet mellem og omkring bygningerne udgør det samlede areal i stedet ca. 2,7 ha.

Strukturudviklingen i landbruget går mod større husdyrbrug, men et husdyrbrug af denne størrelse i kvæg vurderes ikke at være usædvanlig stort efter danske forhold.

Udover Østervej 19b drives der ikke øvrige ejendomme med produktionsbygninger. Der opføres ikke driftsbygninger i forbindelse med udvidelsen, der kan betegnes som fællesanlæg for flere ejendomme.

Esbjerg Kommune finder, at der ikke er noget usædvanligt ved de nye bygninger eller teltoverdækningerne på gyllebeholderne, der arkitektonisk opføres som andre stalde og gødningsopbevaringsanlæg.

Der vurderes at være et reelt behov for at etablere nye bygninger, da der på ejendommen ikke er eksisterende bygninger, der med fordel kan renoveres og indrettes til formålet.

Esbjerg Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendom.

Landskabelige hensyn og vurdering:

Landskabet er sårbart overfor større landbrugsbyggeri og tekniske anlæg på kanten af ådalen, som kan skæmme og virke visuelt forstyrrende på det åbne landskab.

Det ansøgte byggeri vil medføre en vis påvirkning af det værdifulde og større sammenhængende landskab. Det hænger sammen med at gårdanlægget er beliggende på kanten af ådalen ved Hjortvad Å og at den nye stald 2 bygges ned mod åen.

De nye bygninger vurderes at være erhvervsmæssig nødvendige for driften af landbrugsejendommen. Da byggeriet opføres i tilknytning til eksisterende bygningsmasse og orientering, arkitektur, dimensioner og materiale- og farvevalg tilgodeser landskabet, vurderes det, at det ansøgte projekt er foreneligt med de landskabelige hensyn på stedet. Der stilles vilkår, der sikrer, at byggeriet opføres som ansøgt.

Det vurderes, at afskærmende beplantning, til trods for ønsket om at bevare landskabet åbent og bevoksningsløst, kan reducere landskabspåvirkningen fra byggeriet.

For at bevare de lange kig på langs og tværs af ådalen suppleres den foreslåede beplantningsplan med sammenhængende afskærmende beplantning rundt om stalldens gavle og 10 meter hen langs bygningen i stedet for klyngeplantning.

Desuden suppleres reduceres afstanden mellem klyngerne til 8 meter og der stilles krav om mindst 50 % bestandstræer i hver klynge. Træerne skal bestå af eg, lind og fuglekirsebær for at sikre hurtigere og bedre afskærmning. Hensigten er visuelt at opnå et fuldvoksnet læhegn med tydelige brud.

Husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne

Ammoniakpåvirkning af naturområder og beskyttede arter

Der sker en ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lagre af husdyrgødning, som kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt et beskyttelsesniveau for hvor meget ammoniak der må udledes til naturområder (kategori 1-3 natur). Ifølge klagenævnets praksis er dette beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til at sikre beskyttelsen af omkringliggende naturområder³.

Der skal også foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke internationale naturområder eller yngle og rasteområder for bilag IV-arter⁴.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af naturområder. Esbjerg Kommune har valgt at supplere ansøgers vurdering.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Beregningerne viser, at ammoniakemissionen i nudrift er på 3.617 kg NH₃/år, mens den i 8 års drift er på 3.145 kg NH₃/år. Dette øges i ansøgt drift til 5.775 kg NH₃/år.

Beregninger af merdeposition på naturområder foretages både i forhold til nudrift og ansøgt drift i it-ansøgningen. Der foretages således vurderet på worst case.

Naturområder omkring husdyrbruget

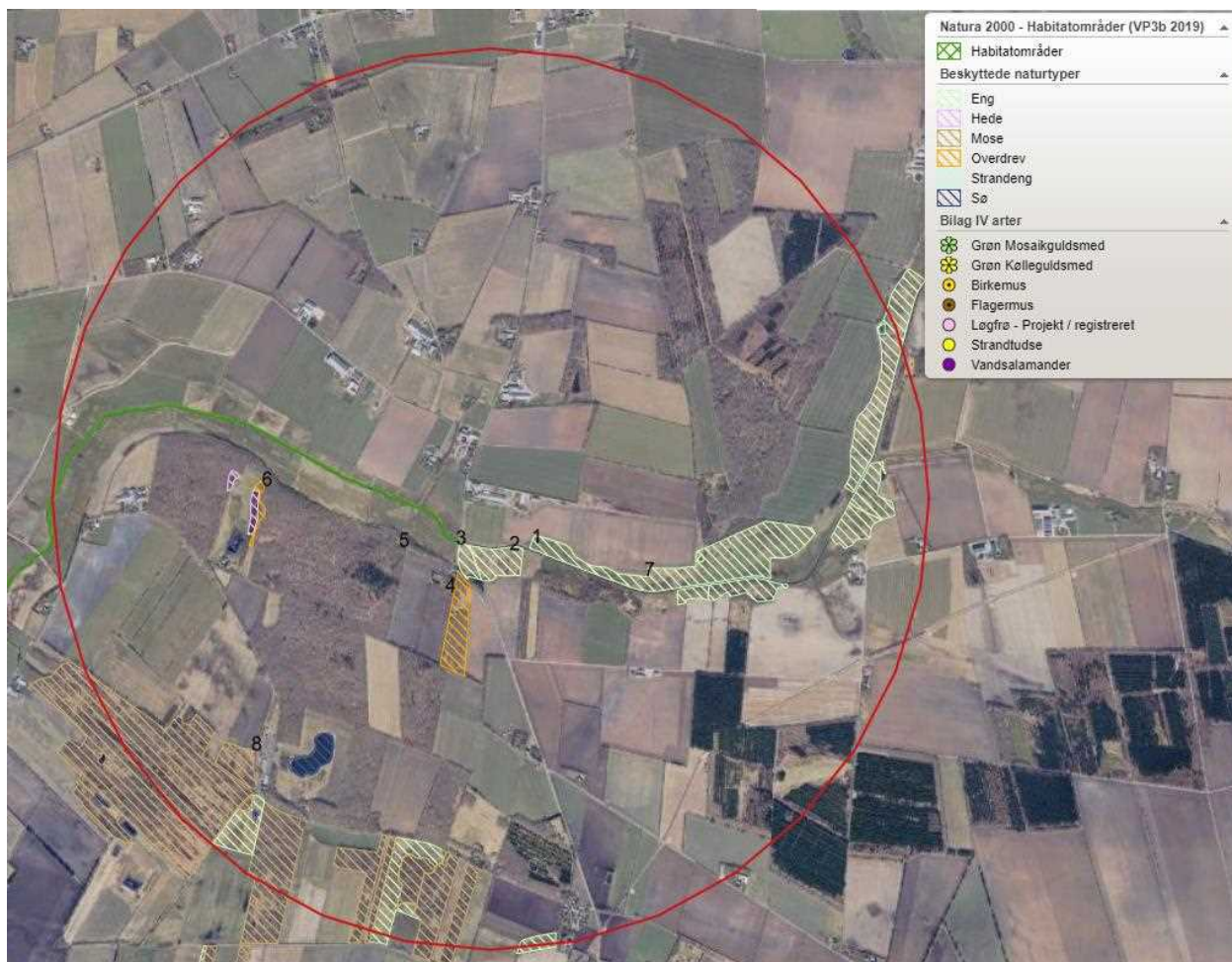
Der ligger flere beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 2.000 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Repræsentative naturområder og øvrige beskyttelsesinteresser ses på nedenstående kort. De enkelte naturområder er nummereret med et tal.

---

³ For eksempel MNK-132-00091 og MKN-132-00109

⁴ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Kort 2: Anlægget med nummererede naturpunkter. Cirklen viser den afstand der er beregnet til.

I tabel 1 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af relevante data.

Kategori natur						
Naturpunkt		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Natur-kategori	Kumulation (Antal andre husdyrbrug der bidrager)	Beskyttelsesniveau
1	Eng	2,0	2,9	Ej kategori	Ej relevant	Intet
2	Eng	0,8	1,5	Ej kategori	Ej relevant	Intet
3	Eng	1,2	1,8	Ej kategori	Ej relevant	Intet
4	Overdrev	0,6	1,0	2	Ej relevant	Maksimal tilladt totaldeposition på 1 kg N/ha/år.
5	Skov	0,6	1,2	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
6	Overdrev og hede	0,1	0,3	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
7	Eng	0,3	0,5	Ej kategori	Ej relevant	Intet
8	Mose	0,1	0,1	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
Bilag IV arter						
Naturpunkt / art		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
-	-	-	-	Se afsnit om bilag iv arter herunder.		

Internationale naturbeskyttelsesområder			
Navn/nr på int. naturområde	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note
Habitatområde nr. 78 - Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde	102	1,9	Se beskrivelse herunder.

Tabel 1. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Beskyttelsesniveau for kategori 1-3 natur

Som det fremgår af tabellen herover, er beskyttelsesniveauet for kategori 1-3 natur overholdt.

Naturområder der ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-3

Husdyrbruglovens kategori 1-3 omfatter langt de fleste beskyttede naturområder. Dog er moser, som ligger i Natura 2000, samt enge, søer og strandenge ikke omfattet. Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er nogen af de nævnte lokaliteter, der modtager belastninger i en størrelsesorden, der vil føre til tilstandsændring.

Umiddelbart syd for anlægget findes der et strøg af enge langs Hjortvad å. Belastningen er forholdsvis høj nær anlægget – i størrelsesordenen 1,2 – 2,0 kg N/ha/år i merbelastning. Tålegrænsen for fersk eng ligger på 15-25 kg N/ha/år. Esbjerg Kommune vurderer mht. til dette, at de pågældende enges tålegrænse ligger i den høje ende af dette interval. På stedet er baggrundsbelastningen - regnet på grit-basis og som gennemsnit over tre år – 16,6 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen sammenholdt med den samlede deposition er dermed i størrelsesordenen 20,1 kg N/ha/år og dermed midt i tålegrænseintervallet. Esbjerg Kommune vurderer som nævnt, at engenes tålegrænse ligger i den øvre ende af tålegrænseintervallet for eng (15-25 kg N/ha/år). Den øvre tålegrænse for enge overskrides dermed ikke.

Herunder fremgår beskrivelser af lokaliteterne, som er lagt til grund for vurdering af tålegrænser.

Eng på sydsiden af åen ved broen og gående mod øst:

Lokalitet 3

Meget artsfattig og kulturpåvirket natureng. Langt hovedparten af arealet er totalt domineret af røgræs. På den nordligste del vokser en del stor nælde og ager tidsel. I det Syd-vestligste hjørne dominerer alm. kvik med spredt forekomst af lyse-siv og dueurt. Langs vejen breder ørnebregne sig.

Lokalitet 2

Natureng domineret af røgræs flere steder. Enkelte steder mere åbent, hvor der findes Hyldebladet baldrian og Sump-kællingetand.

Engen nord for åen:

Lokalitet 1

Den vestlige del af arealet har karakter af kultureng - alm. rajgræs er udbredt, men mose-bunke, lyse-siv og fløjlsgræs forekommer spredt. Størstedelen af den østlige del er isået rajgræs og kløver - engkarakteristiske arter mangler. Nordlige partier (mod øst) med præg af natureng/moselignende med bl.a. top-star, næb-star, rør-

græs, tagrør, vand-skræppe, kragefod og sump-kællingetand. Skråning som grænser op mod plantagen (mellem de to søer) har karakter af overdrev med bl.a. kongepen, håret høgeurt og hedelyng (få steder).

De til sidst i ovenstående omtalte 'nordlige parter' modtager mindre end 0,5 kg N/ha/år og vurderes derfor ikke at blive påvirket væsentligt.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ifølge klagenævnspraksis skal påvirkningen af bilag IV-arter vurderes ud fra anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Ud fra det konkrete og generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der i lokalområdet kan forekomme følgende bilag IV-arter: grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse, spidssnudet frø, odder, snæbel og af flagermus følgende arter vand-, frynse-, trolde-, dværg-, pipistrel-, brun-, syd-, skimmel- og langøret flagermus.

Det vides at der i området findes odder (i og ved Hjortvad å) og formentlig spidssnudet frø i forbindelse med vandhuller. Det vurderes ikke at hverken Hjortvad å eller vandhuller påvirkes væsentligt (mht. Hjortvad å se afsnit om internationale naturbeskyttelsesområder).

På baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁵, vurderes det, at yngle- eller rastesteder for bilag IV arterne omkring anlægget ikke påvirkes i en grad, der kan forventes at tilsidesætte beskyttelsen af disse, da anlægget ikke direkte eller indirekte via kvælstofdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Jævnfør habitatdirektivet er der pligt til at vurdere påvirkningen af internationale naturbeskyttelsesområder. Afgørelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

I den konkrete sag er beskyttelsesniveauet overholdt og der er ikke særlige forhold, som skulle betinge en afvigelse herfra.

Det bemærkes supplerende til ovenstående, at habitatområdet ved anlægget alene omfatter selve vandløbet og urtebræmmerne omkring vandløbet. Hverken vandløb eller de tilhørende urtebræmmer vurderes at være ammoniakfølsomme.

Samlet vurdering

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at afgørelsen ikke vil tilsidesætte beskyttelsen af omgivende lokale, regionale eller internationale naturområder eller beskyttede arter og at der derfor ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofemissionen fra anlægget.

---

⁵ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁵ – til brug i administration og planlægning

Lugt

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om.

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveau for lugt

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden er fastsat under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. For eksempel vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder.

Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og til byzone. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. Hvis der i ansøgningen er flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt, beregner ansøgningssystemet en vægtes gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår lugtberegningerne og det er vurderet, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået lugtberegningerne.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er udpeget som Sommervej 18. Nærmeste bolig i samlet bebyggelse er udpeget som Toldstedvej 3 ved Obbekjær, mens nærmeste byzone er Nørremarken Ribe. Esbjerg Kommuner vurderer, at udpegningerne af nabobeboelse og byzone er korrekte. Esbjerg Kommune vurderer dog, at nærmeste samlede bebyggelse burde være Sørendalsvej 7. Denne ejendom er dog beliggende mere end 2 km væk, og scenarieberegninger viser, at beskyttelsesniveauet til denne ejendom ligeledes er overholdt.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Sommervej 18	0	NY	221,1	221,1	335,9	Ja
 Sørendalsvej 7	0	NY	647,2	647,2	2113,9	Ja
 Toldstedvej 3	0	NY	647,2	582,4	3891	Ja
 Nørremarken, Ribe Jorder	0	NY	871,4	871,4	5321,8	Ja

Tabel 2: Scenarieberegning – lugt til Sørendalsvej 7

Der vurderes også at være angivet korrekte oplysninger om andre husdyrbrug (kumulation).

Esbjerg Kommune er derfor enig med ansøger i, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, og at husdyrbruget derfor ikke forventes at give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Samtidig stilles der vilkår om, at der skal opretholdes en god staldhygiejne, da dette er en forudsætning for de beregnede geneafstande.

Lugt fra gyllebeholdere og håndtering af gødning

Der kan opstå lugtgener i forbindelse med omrøring og pumpning af gylle og når der håndteres fast husdyrgødning.

Ansøger har oplyst, at dybstrøelse fra slagtekalveproduktionen udmuges løbende og opbevares herefter kortvarigt på møddingsplads, inden det afhentes af biogas. Der pumpes sjældent gylle fra stald til beholder, da biogasselskabet henter gylle direkte fra tværkanal. Biogas henter gødning ca. 2 gange ugentligt, og det sker som oftest i dagtimer. Omrøring af gylle vil alene ske forud for udbringning af gylle.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle inklusive påfyldning af gyllevogne, stilles der regulerende vilkår til dette. Det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til tidsrum for pumpning og omrøring af gylle, da der ikke er naboer uden landbrugspligt i umiddelbar nærhed af bedriften.

Transporter

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til bedriften. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Endelig kan der stilles vilkår om, at til- og frakørsel kun må ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet antal transporter i nudrift og ansøgt drift. Der er også en beskrivelse af til- og frakørselsforhold. Som bilag er vedlagt en oversigt over ind- og udkørsel samt interne transportveje. Størstedelen af transporter udgøres af husdyrgødning, foder og dyr og der sker en stigning i antal transporter fra nudrift og til ansøgt drift.

Det er i miljøkonsekvensrapporten oplyst, at transporterne hovedsageligt forventes at foregå på hverdage indenfor normal arbejdstid dvs. fra kl. 7-18, men at der til tider kan forekomme transport i aften- og nattetimer. Det er oplyst, at der i højsæson for udbringning af husdyrgødning kan køres udenfor normal arbejdstid, dog således der tages hensyn til naboer.

Nærmeste nabobeboelse er placeret ca. 55 m fra nærmeste indkørsel til ejendommen, mens beboelsen er beliggende 150 m fra den sydligste indkørsel.

I forhold til nudrift sker der et fald i antal transporter med ensilage (falder væk), mælk, og gylle. Der sker således et fald i det antal transporter, der særligt kan forekomme udenfor normal arbejdstid, og som sker via indkørsel tættest på nabo.

Ansøger har supplerende oplyst, at afhentning af dybstrøelse af biogasselskabet sker ca. 2 gange ugentligt og primært i dagtimer. Men kan dog forekomme udenfor dagtimer alt afhængig af biogasselskabets køreplan.

Antal transporter med tilskudsfoder, leverancer af dyr, halm og afhentning af dybstrøelse øges. Ansøger har supplerende oplyst, at levering af tilskudsfoder og halm sker i dagtimer. Leverancer med dyr sker primært i dagtimer, men afhentning af dyr til slagtning kan forekomme før kl. 7. Ansøger har supplerende oplyst, at det er den sydligste indkørsel der benyttes til transport af dyr, og der forventes etableret en ny intern vej, så også transport med halm og foder sker via denne indkørsel.

I betragtning af afstanden til naboer, fordelingen af transporter på de to indkørsler, og at hovedparten af transporter sker i dagtimer, vurderer Esbjerg Kommune, at driften af husdyrbruget kan ske uden at påføre naboer væsentlige gener fra til- og frakørsel til ejendommen.

Støj i forbindelse med til- og frakørsel samt støj fra interne transporter (trafik på egen grund) reguleres af de fastsatte vilkår til støj – læs mere i afsnittet om støj.

Rystelser

På et husdyrbrug er det primært transporter, der kan give anledning til rystelser. I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet rystelser.

Esbjerg Kommune er enig med ansøger i, at rystelser i forbindelse med driften af husdyrbruget ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Støj

De væsentligste støjklender på et husdyrbrug er malke- og køleanlæg, pumper, ventilation, ensilering, foderblanding, intern transporter, korntørring og lignende.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet de forskellige støjklender på husdyrbruget. Der er redegjort for, at for slagtekalveproduktionen på Østervej 19b, vil

støj primært komme fra fodring og transporter til og fra ejendommen. Det er vurderet, at Miljøstyrelsens grænseværdier for støj vil kunne overholdes.

Esbjerg Kommune supplerer ansøgers vurdering med følgende:

I vurdering af støj er følgende lagt til grund:

- Foderblanding foretages indendørs og der forventes ikke væsentlig støj herfra.
- Staldene har naturlig ventilation, og der er således ikke støj fra mekaniske ventilatorer.
- Afhentning af dyr til slagtning, som kan ske udenfor normal arbejdstid, sker via indkørslen længst mod syd.
- Udmugning og afhentning af dybstrøelse sker primært på hverdage og indenfor normal arbejdstid.
- Transporter sker hovedsageligt på hverdage og indenfor normal arbejdstid. Der kan dog særligt i forbindelse med højsæson for udbringning af gylle forekomme transporter udenfor normal arbejdstid. Der sker et fald i antallet af transporter med gylle i forbindelse med omlægningen fra mælkekvægsproduktion til slagtekalveproduktion og byggeriet af nye stalde. Udbringning af gylle er begrænset til få dage om året.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøgodkendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i afgørelse nr. 18/05004 vurderet, at det i sager efter husdyrbrugloven som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt at fastsætte støjvilkår med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier, idet afstanden til nærmeste naboer oftest vil betyde, at støjgrænserne netop må forventes at kunne overholdes. Det vil således typisk ikke være nødvendigt at foretage støjberegninger eller støjmålinger udført som "Miljømåling - ekstern støj" ved vurdering af støjgener fra et husdyrbrugs almindelige drift.

Esbjerg Kommune finder det sandsynligt, at støjgrænserne vil kunne overholdes med den planlagte drift, da der i ansøgningen ikke er konkrete forhold eller særlige problemstillinger der gør, at afstanden til naboer ikke i sig selv skulle medføre, at støjgrænserne må forventes overholdt.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af husdyrbrugets støjbelastning i omgivelserne udføres på husdyrbrugets bekostning.

Støv, fluer og skadedyr

Støv

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for støvgener.

Esbjerg Kommune er enig i ansøgers vurdering af, at husdyrbruget kan drives uden at medføre væsentlige støvgener. I vurderingen er der lagt vægt på afstanden til naboer, transportvejenes placering og at håndtering af tilskudsfoder sker indendørs i foderlade.

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Fluer og skadedyr

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for bekæmpelsen af fluer og skadedyr.

Esbjerg Kommuner vurderer, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der stilles vilkår om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Som nævnt under afsnit vedrørende foder stilles der samtidig vilkår om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr.

Lys

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for belysning.

I forhold til nærmeste nabo, er ejendommen afgrænset af beplantning. Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Ansøger har redegjort for forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger i miljøkonsekvensrapporten i afsnittet "risici og håndtering".

Esbjerg Kommune har valgt at supplere ansøgers vurdering med følgende: Ifølge gældende regler skal gyllebeholdere hvert 10. år kontrolleres af en autoriseret kontrollant. Reglerne om beholderkontrol er med til at sikre, at der med faste intervaller foretages en vurdering af gyllebeholderens styrke og tæthed, for at minimere risikoen for uheld.

Gyllebeholderne på Østervej 19b er beliggende i en afstand af ca. 200 m fra Hjortvad Å.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en række krav til sikring af gyllebeholdere. Beholdere beliggende nærmere end 100 meter fra et vandløb eller en sø (>100 m²) skal jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen have etableret et alarmsystem, som kan registrere pludselige fald af overfladen i beholderen og meddele dette elektronisk til driftsherren.

Beholdere der samtidig er beliggende i et risikoområde, skal desuden have etableret en beholderbarriere, evt. i form af jordvold, der mindst kan tilbageholde den del af beholderens indhold, der er beliggende over terræn. Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen defineres et risikoområde som et område, hvor terrænet skrånede med en gennemsnitlig hældning på mere end 6 grader fra beholderen mod vandløbet.

Da gyllebeholderne på Østervej 19b er beliggende mere end 100 m fra Hjortvad å og da terrænet ikke hælder mere end 6 grader er der i husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke fastsat særlige krav til sikring af gyllebeholdere.

På baggrund af beholdernes beliggenhed og terrænforhold vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af husdyrgødning er tilstrækkelige til at imødegå forurening i forbindelse med et eventuelt gylleudslip og at der i det konkrete tilfælde ikke er behov for at skærpe husdyrbekendtgørelsens regler for sikring af gyllebeholdere. Dog stilles der i miljøgodkendelsen vilkår om, at pumpning af gylle skal foregå under opsyn.

For at imødegå uheld, stilles der til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvornår og hvordan der skal reageres. Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen skal revideres årligt, at planen skal kunne forevises tilsynsmyndigheden på forlangende, og at planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte.

For at minimere uheld ved ophør af driften af husdyrproduktionen, stilles der vilkår om tømning og rengøring af produktionsanlæg, gødningsopbevaringsanlæg m.m. samt bortskaffelse af affald.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Ressourcer, affald og døde dyr

Ressourcer

Husdyrbrugets brug af ressourcer er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Elforbruget falder trods udvidelse af produktionen, og dette hænger sammen med omlægning af produktionen fra malkekvæg til slagtekalve. Vandforbruget forventes øget med byggeriet af to nye stalde.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at husdyrbrugets drift ikke adskiller sig væsentlig fra lignende bedrifter, og at der ikke forekommer særligt ressourceforbrugende aktiviteter på ejendommen. Ressourceforbruget forventes ikke at have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Olietanke er omfattet i olietankbekendtgørelsen⁶ og der stilles ikke særskilte vilkår hertil.

Affald

Opbevaring og bortskaffelse af de forskellige affaldsfraktioner er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Affaldet skal kildesorteres, og genbrugeligt affald må således ikke bortskaffes sammen med f.eks. forbrændingsegnet affald.

---

⁶ Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

På baggrund af beskrivelsen i miljøkonsekvensrapporten vurderer Esbjerg Kommune, at affald ikke vil have en væsentlig betydning for omgivelserne og miljøet hvis affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes affaldsregulativer (husholdningsaffald/erhvervsaffald).

Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalieaffald.

Opbevaring af døde dyr er reguleret efter reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr⁷.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøgodkendelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emissionen fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for, at BAT emissionsniveauet er overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået beregningerne og vurderer, at det er de korrekte forudsætninger der ligger til grund for beregningerne. Esbjerg Kommune er således enig med ansøger i, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgningen anvendes følgende virkemidler:

- Overdækning af gyllebeholdere
- Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb

Valg af staldsystem og overdækning af gyllebeholder fastholdes med vilkår.

Samlet vurdering af anvendelse af "bedst tilgængelige teknologi"

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi for alle de ovennævnte punkter.

Alternative muligheder

Miljøkonsekvensrapporten indeholder en beskrivelse af alternativ placering, der er overvejet. Det fremgår også, at der er vurderet på alternativer i forhold til ammoniak- og lugtreduktion, men da produktionen lever op til afskæringskriterier for lugt

⁷ Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring af døde produktionsdyr

og ammoniak, herunder også det vejledende BAT niveau for ammoniak, at det vurderet, at investering i yderligere teknologi ikke vil være proportionalt.

Samlet vurdering

Husdyrbrugets væsentlige direkte og indirekte påvirkning af miljøet er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det ansøgte, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet herunder navnlig i forhold til:

- landskabelige værdier
- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- jord, grundvand og overfladevand
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Offentliggørelse og høring

Forudgående inddragelse af offentligheden

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Miljø- og Fødevarerministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside www.esbjergkommune.dk/om-kommunen/annoncer/landbrug.aspx den 18.11.2022.

Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til ansøgningen, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger. Kommunen har i forbindelse med annonceringen ikke modtaget bemærkninger til ansøgningen

Høring af udkast til afgørelse

Esbjerg Kommune har ikke modtaget bemærkninger i forbindelse med den offentlige høring i minimum 30 dage.

Bilag 1: Landskabsanalyse og erhvervsmæssig nødvendighed

I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug fremgår det, at det påhviler kommunen at varetage hensynet til de landskabelige værdier. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Projektbeskrivelse

Der søges om at

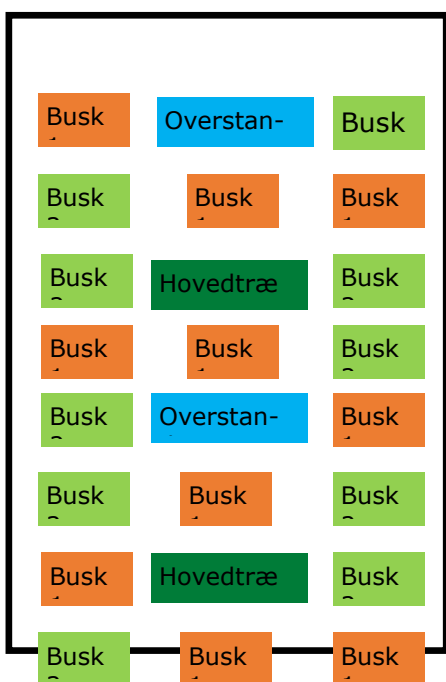
- etablere en ny stald (stald 2) på 5.855 m² syd for eksisterende stald (stald 1).
- etablere en østlig tilbygning til eksisterende stald på 1.412 m².
- overdække to eksisterende gyllebeholdere (den mindste beholder fjernes).

Ansøger ønsker at etablere afskærmende beplantning omkring den nye stald 2 i klynger, som vist herunder og i henhold til nedenstående planteplan.

Kort 1. Ansøgers forslag til afskærmning af stald 2 vha. klyngebeplantning

Ansøger oplyser, at klyngebeplantning vil sløre byggeriet uden at virke dominerende i landskabet. Beplantningen etableres således der er ca. 10 meter mellem beplantningsklyngerne.

Busk 1: Skal skiftevis bestå af Almindelig hvidtjørn (*Crataegus laevigata*), Vrietorn (*Rhamnus cathartica*), Skovabild (*Malus sylvestris*) og Almindelig hæg (*Prunus padus*).

Busk 2: Skal skiftevis bestå af Dunet gedeblad (*Lonicera xylosteum*), Fjeldribs (*Ribes alpinum*), Rød kornel (*Cornus sanguinea*) og Benved (*Euonymus europaeus*)

Overstander: Skal bestå af skiftevis Rødel (*Alnus glutinosa*) og Fuglekirsebær (*Prunus avium*).

Hovedtræ: Skal bestå af skiftevis Stilkeg (*Quercus robur*) og Småbladet lind (*Tilia cordata*).

Overstanderne kan tages ud når beplantningen slutter tæt, efter 5-10 år. Beplantningen må tyndes og vedligeholdes efterhånden som træer og buske vokser sig større, men beplantningen skal fortsat slutte tæt.

Figur 1. Ansøgers forslag til klyngebeplantning, hvor de nævnte træer/buske placeres i hver enkel klynge.

Ansøger oplyser følgende om materiale og farvevalg:

	Grundplan ca.	Bygnings- højde ca.	Tag- hældning	Bygningsmaterialer /farver	Anvendelse
Stald 1	3810 m ²	7 m	20°	Røde gavle med lysgrå gavltrekanter, grafitgrå beklædning i sider samt træbeklædning, gråt tag	slagtekalve
Ny stald 2	5855 m ²	8 m	20°	Røde gavle, grafitgrå stålplader i gavltrekanter, grafitgrå beklædning i sider samt træbeklædning, gråt tag	slagtekalve
Tilbygning	1400 m ²	8 m	20°	Røde gavle, grafitgrå stålplader i gavltrekanter, grafitgrå beklædning i sider samt træbeklædning, gråt tag	slagtekalve
Gylletank	501 m ²	8 m	20°	Elementer Grå teltoverdækning	Gylle
Gylletank	489 m ²	8 m	20°	Elementer Grå teltoverdækning	Gylle

Figur 2. Ansøgers oplysninger om materiale og farvevalg samt dimensioner på eksisterende og nyt byggeri.

De nye stalde er i byggestil, materiale og farvevalg næsten identisk med de eksisterende bygninger på ejendommen.

Placering og erhvervmæssig nødvendighed:

Produktionsarealet på Østervej 19b udvides ved det ansøgte projekt fra 2.966 m² til 8.040 m² i kvæg.

De nye driftsbygninger opføres i tilknytning til eksisterende bygningsmasse på Østervej 19b, så ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer udgør én helhed.

Efter udvidelsen udgør det samlede bygningsareal på ejendommen ca. 1,5 ha. Medtages arealet mellem og omkring bygningerne udgør det samlede areal i stedet ca. 2,7 ha.

Strukturudviklingen i landbruget går mod større husdyrbrug, men et husdyrbrug af denne størrelse i kvæg vurderes ikke at være usædvanlig stort efter danske forhold.

Udover Østervej 19b drives der ikke øvrige ejendomme med produktionsbygninger. Der opføres ikke driftsbygninger i forbindelse med udvidelsen, der kan betegnes som fællesanlæg for flere ejendomme.

Esbjerg Kommune finder, at der ikke er noget usædvanligt ved de nye bygninger eller teltoverdækningerne på gyllebeholderne, der arkitektonisk opføres som andre stalde og gødningsopbevaringsanlæg.

Der vurderes at være et reelt behov for at etablere nye bygninger, da der på ejendommen ikke er eksisterende bygninger, der med fordel kan renoveres og indrettes til formålet.

Esbjerg Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt er erhvervmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendom.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "33-020-010 Landområde syd for Kalvslund" i Esbjerg Kommuneplan 2022-2034. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende.

Bindinger

De nye bygninger m.v. etableres inden for:

- KP 22-34 Landskabskarakterområder
- KP 22-34 Større sammenhængende landskaber
- KP 22-34 Værdifuldt landskab
- KP 22-34 Værdifuldt kulturmiljø
- KP 22-34 Åbeskyttelseslinje

Landskabskarakterområde

Det åbne land i Esbjerg Kommune er inddelt i 25 landskabskarakterområder. Et karakterområde er et afgrænset område, der ved sin fremtræden afspejler bestemte natur- og kulturgeografiske træk og som adskiller sig fra de omkringliggende områder.

Inddelingen i karakterområder er sket med udgangspunkt i landskabskaraktermetoden.

Husdyrbruget er beliggende inden for landskabskarakterområde nr. 561.14 Hjortvad Å. Indenfor landskabskarakterområdet skal landskabets karakter understøttes og styrkes. Der skal tages hensyn til eventuelle sårbarheder i området.

Værdifulde landskaber

De værdifulde landskaber udgør de mest sårbare og unikke landskaber i kommunen og er landskaber, der i særlig grad skal beskyttes og bevares.

De værdifulde landskaber skal som hovedregel friholdes for alt byggeri og anlæg. Undtagelsen er byggeri og anlæg, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af en landbrugs- eller skovbrugsejendom, idet de primære erhverv har en særstatus i det åbne land. Barmarksprojekter og ikke erhvervsmæssigt nødvendige udvidelser af eksisterende ejendomme kan ikke ske inden for de værdifulde landskaber.

Nødvendigt byggeri og anlæg skal tilpasses landskabet ved placering, skala, arkitektur, materiale- og farvevalg, beplantning samt belysning. Tekniske anlæg skal indpasses bedst muligt i terrænet og vigtige ind- og udsigtskiler skal friholdes. Tilpasning skal ske med udgangspunkt i landskabskarakterkortlægningen og særligt de sårbarheder, der er beskrevet i analysen. Karakterkortlægningen er udarbejdet ud fra en fast metode. Ved at tage udgangspunkt i karakterkortlægningen sikres det, at vilkår og krav om tilpasning stilles på et ensartet grundlag på tværs af kommunen.

Større sammenhængende landskab

Byggeri og anlæg herunder store husdyrbrug, der ikke kan placeres uden for de større sammenhængende landskaber, skal søges placeret og tilpasset, så de ikke ødelægger muligheden for at opleve de store sammenhængende landskaber. Særligt omkring ådalene skal der være fokus på, at byggeri kan skabe barrierer, der spærrer for visuelle sammenhænge. Ved tilpasning forstås placering, skala, arkitektur, materiale- og farvevalg, beplantning samt belysning. Tilpasning skal ske med udgangspunkt i landskabskarakterkortlægningen og særligt de sårbarheder, der er beskrevet i analysen.

Værdifuldt Kulturmiljø

Et værdifuldt kulturmiljø er et geografisk afgrænset område, der ved sin fremtræden afspejler væsentlige træk af den samfundsmæssige udvikling. Et værdifuldt kulturmiljø rummer en bærende kulturhistorisk fortælling som udgøres af en bebygget struktur.

Åbeskyttelseslinje

Beskyttelseslinjens formål er at sikre vandløb som værdifulde landskabselementer og som levesteder og spredningskorridorer for plante- og dyreliv. Beskyttelseslinjen gælder inden for 150 m fra vandløb, der er registreret med en beskyttelseslinje i henhold til tidligere lovgivning.

Indenfor områder omfattet af en åbeskyttelseslinje er der generelt forbud mod at:

- placere bebyggelse
- foretage ændringer i terrænet
- foretage beplantning og lignende

Forbuddet gælder ikke for driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervene. Da det ansøgte byggeri vurderes at være erhvervsmæssig nødvendigt, gælder forbuddet mod byggeriet ikke.

Topografi

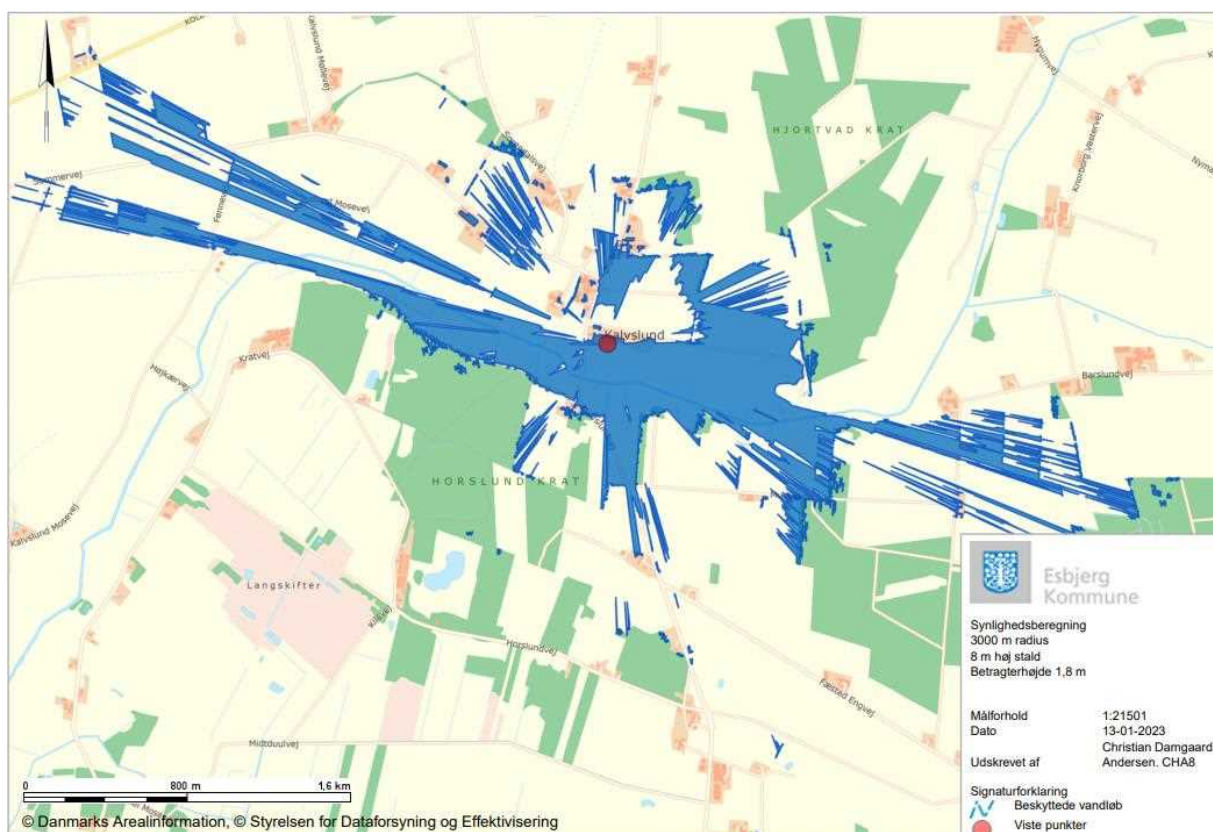
Det ansøgte byggeri ønskes opført i kote 12-13 m på kanten af Rødding Bakkeø til Hjortvad Ådal, der er en del af Ribe Å-systemet. Terrænet er lettere skrånende uden egentlige terrænspring fra gårdanlægget og ned mod Hjortvad Å, der er beliggende 130 m mod syd i kote 9 m.

Gårdanlægget har fra visse steder i terrænet en fremtrædende placering, hvilket synlighedsberegningen nedenfor også viser.

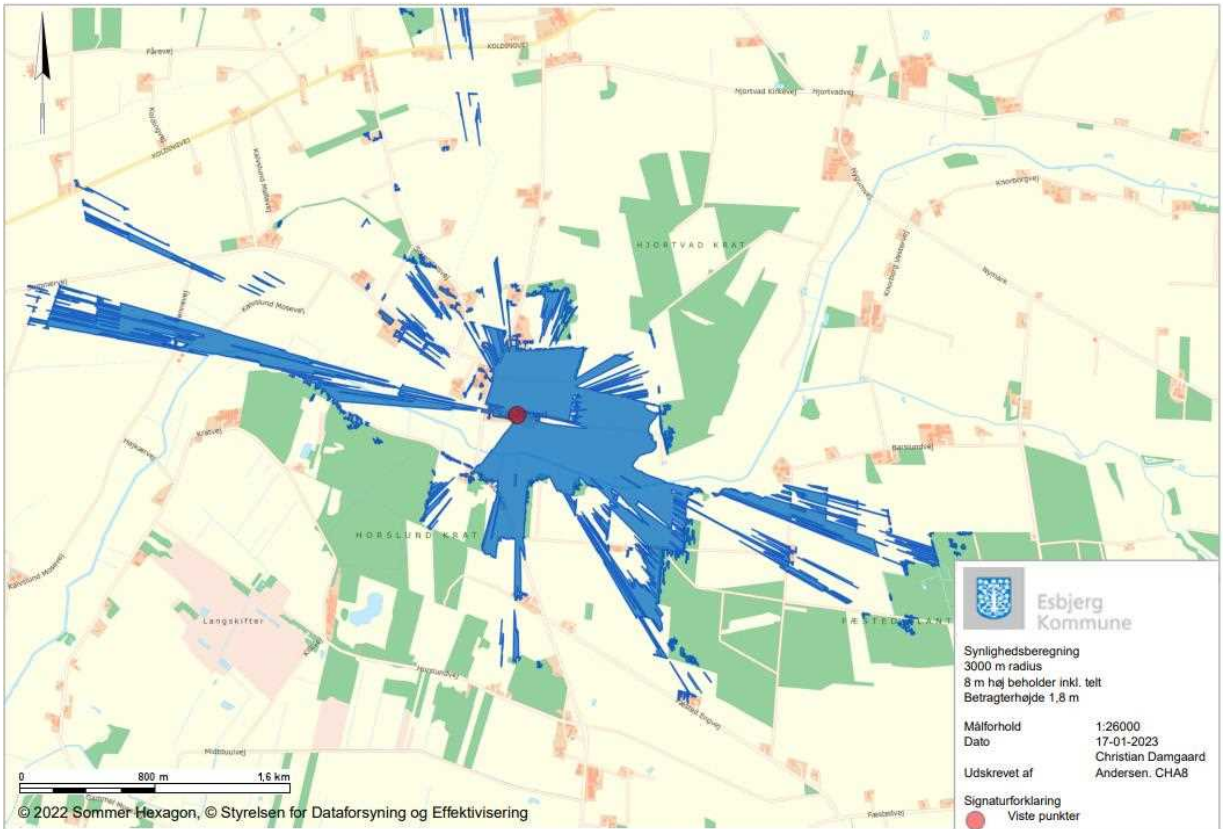
Synlighedsberegning:

Esbjerg Kommune har vha. af et værktøj baseret på Danmarks højdemodel foretaget beregninger, der illustrer hvor synlig den ansøgte stald 2 og den ene af de to teltoverdækkede gyllebeholdere bliver i landskabet inden for en radius af 3 km, se kort 2 og 3. Værktøjet beregner synligheden af et punkt med en angivet specifik højde (her 8 m høj stald/gyllebeholder og betragterhøjde 1,8 m).

Beregningen viser, at den ansøgte stald 2 primært vil være synlig fra alle sydlige retninger inden for en afstand af 700 m. Fra ådalen i øst og vestlige retninger vil stalden også være synlig på længere afstande. Fra Kalvslund mod nord vil stalden kun være synlig i begrænset omfang, da stald 2 placeres bagved eksisterende stald 1. Der er ikke indsigt til stalden fra Kalvslund Kirke. Beregningen for gyllebeholderen viser næsten samme billede, men teltoverdækningen vil være lidt mere synlig fra Kalvslund mod nord men lidt mindre synlig fra ådalen.

Kort 2. Synlighedsberegning for ansøgt stald 2.

Kort 3. Synlighedsberegning for teltoverdækket gyllebeholder.

Kort 4. Foto fra Hjortvad Å i nordlig retning mod Østervej 19b. Copyright: 2022"@COWI

Bevoksning

I nærheden af gårdanlægget er der tre større sammenhængende skovområder hhv. Hjortvad Krat mod nordøst og Haslund Krat mod sydøst og Fæsted Plantage mod sydvest. De to sidstnævnte er begge placeret på den sydlige side af ådalen. Skovområderne er alle med til at forhindre indkig til gårdanlægget fra større afstande.

På den nordlige side af vejen ned til gårdanlægget er der et læhegn, der yder god afskærmning af gårdanlægget fra nordlige retninger. Med tiden vurderes beplantningen at opnå en tæt og god afskærmning af gårdanlægget herunder også af teltoverdækningerne på gyllebeholderne.

Arealerne ned mod Hjortvad er Å er sparsomt beplantet. Enkelte marker indrammes af transparente læhegn, der orienterer sig ned mod Hjortvad Å, hvilket gør, at landskabet opleves som åbent.

Når man færdes på tværs af ådalen ad Kalvslundvej/Østervej er der direkte indsigts til bygningerne på Østervej 19b og særligt til den nye stald, fordi den ønskes placeret den sydlige side af eksisterende driftsbygninger på Østervej 19b, dvs. ned mod ådalen.

Ådalen fremstår uforstyrret og dette opleves særligt ved de lange kig på tværs af ådalen.

For at reducere de nye staldes påvirkning af landskabet bør der etableres afskærmende/delvist afskærmende beplantning langs med stald 2 f.eks. klyngebeplantning som foreslået af ansøger.

Den af ansøger foreslåede punktbeplantning vil medvirke til at afskærme stalden delvist. For at bevare de lange kig på langs og tværs af ådalen vurderes det, at klyngebeplantning bør erstattes af sammenhængende afskærmende beplantning ved begge ender af stalden.

Bebyggelse

Der er flere større landbrug beliggende i den østlige del af karakterområdet, hvor også Østervej 19b er placeret. Beliggenheden af landbrugene i øst er karakteristisk placeret på bakkeøens kant ved overgangen til ådalen.

Det ansøgte er en del af en klynge større gårde. Indenfor 1.300 meter er der 6 større gårdanlæg.

Bebyggelsen er primært orienteret langs vejene. De største gårde i området er op til ca. 1,5 ha, og dermed antager gårdanlægget med det ansøgte projekt et bebyggelsesareal, der hører til de største i området. Det vurderes, at udbygningen af gårdanlægget ikke vil ændre væsentligt ved bebyggelsesstrukturen i området.

Byggeriet på Østervej 19b afviger ikke væsentligt fra det øvrige byggeri på husdyrbruget med hensyn til orientering og byggestil herunder materiale- og farvevalg. I galvtrekanten er der valgt en mørkere grå farve end gavltrekanten i eksisterende stalde og øvrige bygninger, der giver et mere dæmpet udtryk.

Infrastruktur/tekniske anlæg

Karakterområdet er i forvejen præget af større landbrugsbyggeri samt enkelte tekniske anlæg. Udover Kalvslundvej/Østervej, der krydser Hjortvad Å ligger der vest

for Østervej 2-3 husdyrbrug på Østervej og Sommervej. Et par kilometer vest for husdyrbruget er en husstandsvindmølle og to gylletanke. Uden for karakterområdet er der en telemast 1,5 km mod nord og to mellemhøje vindmøller i Vejen kommune ca. 2,7 km mod øst.

Karakterområdet er sårbart overfor større landbrugsbyggeri og tekniske anlæg, som kan skæmme og virke visuelt forstyrrende på det åbne landskab.

Kulturforhold

Husdyrbruget på Østervej 19b er beliggende indenfor kulturmiljøområde nr. 16.1 "Kalvslund, Kalvslund Kirke" og inden for selve kulturmiljøkernen.

Af kulturmiljøplanen fremgår det, at der inden for det værdifulde kulturmiljø er der tre kulturmiljøkerner. Miljøet rummer fortløbende historisk udvikling. Gårdbebyggelsen i den sydlige del af området er karakteristisk placeret på bakkeøens kant ved overgangen til ådalen.

Bevaringstilstanden er forskellig i de tre kulturmiljøkerner. I kirkebyen og omkring gårdene mod ådalen er bevaringstilstanden bedst. Kulturmiljøet er sårbart for udbygning pga. struktur og udkig. Samspillet mellem det åbne præg/ landskabet og bebyggelsen bør bibeholdes.

Den nye stald 2 og tilbygningen etableres bagved hhv. mellem eksisterende stald og anlæg, og vurderes ikke at ændre på samspillet mellem det åbne landskab og bebyggelsen i Kalvslund.

Ca. 2 km nord for husdyrbruget ligger Kalvslund Kirke. Synlighedsberegningen viser, at der ikke er indkig til husdyrbrugets nye stalde og anlæg fra kirken.

Der er ingen øvrige kulturhistoriske spor i landskabet i umiddelbar nærhed af det ansøgte byggefelt herunder ingen beskyttede fortidsminder eller sten- og jorddiger.

Det ansøgte projekt vurderes ikke at påvirke de stedlige kulturforhold væsentligt.

Sårbarhed

Hele karakterområdet er udpeget som værdifuldt landskab og større uforstyrret landskab. Størstedelen af karakterområdet er desuden udpeget som større sammenhængende landskab. Området er ifølge karakterkortlægningen udpeget for at fastholde dets karakter som naturområde uden nævneværdig bebyggelse og beplantning.

Ifølge landskabskarakterkortlægningen og kulturmiljøkortlægningen er karakterområdet

- gennemgående sårbart overfor etablering af byggerier, tekniske anlæg, skovrejsning og anden beplantning, da det kan sløre de visuelle sammenhænge skabt af å-systemet samt sløre sammenhængen mellem landsbyerne øverst på karakterområdets yderkant og de lavereliggende enge. Tekniske anlæg og skov vil være en kontrast til de karaktergivende elementer så som Hjortvad Å, det visuelt rolige landskab og de ekstensivt dyrkede arealer.
- sårbart overfor større landbrugsbyggeri og tekniske anlæg, som kan skæmme og virke visuelt forstyrrende på det åbne landskab.

- sårbart overfor beplantning, da dette kan medføre, at landskabet opleves mindre åbent samt sløre de landskabelige sammenhænge. Karakterområdet er dog mindre sårbart overfor beplantning af levende hegn i den nordlige del af karakterområdet, omkring de marker som på nuværende tidspunkt dyrkes intensivt. Nye læhegn skal følge den nord-sydgående struktur, så indkig til lavningen bevares.
- sårbart overfor terrænregulering, da dette kan mindske udsyn til lavningen eller ændre det naturlige fald ned mod lavningen.

Ved at placere den nye stald 2 og tilbygningen bagved hhv. mellem eksisterende bygninger og anlæg, bevares de åbne kig mellem bebyggelsesklyngerne ud over ådalen. Samtidig bevares den åbne ådal, hvilket understøtter de karaktergivende landskabselementer, ådalen og Hjortvad Å.

De nye stalde orienteres som eksisterende stald 1, dvs. staldene bygges på langs af højdekurverne og bygningerne opføres i næsten samme dimensioner, farve- og materialer og med samme højde og taghældning som den eksisterende stald. Herved tilpasses byggeriet det eksisterende byggeri på ejendommen, så gårdanlægget fremstår harmonisk og med mindst mulig påvirkning ned i ådalen.

For at forhindre at der sker terrænreguleringer herunder terrænspring bør der stilles vilkår om terrænkoter for byggeriet af stald 2 og maksimal skråning i terrænet.

Konklusion

Landskabet er sårbart overfor større landbrugsbyggeri og tekniske anlæg på kanten af ådalen, som kan skæmme og virke visuelt forstyrrende på det åbne landskab.

Det ansøgte byggeri vil medføre en vis påvirkning af det værdifulde og større sammenhængende landskab. Det hænger sammen med at gårdanlægget er beliggende på kanten af ådalen ved Hjortvad Å og at den nye stald 2 bygges ned mod åen.

De nye bygninger vurderes at være erhvervsmæssig nødvendige for driften af landbrugsejendommen. Da byggeriet opføres i tilknytning til eksisterende bygningsmasse og orientering, arkitektur, dimensioner og materiale- og farvevalg tilgodeser landskabet, vurderes det, at det ansøgte projekt er foreneligt med de landskabelige hensyn på stedet. Der stilles vilkår, der sikrer, at byggeriet opføres som ansøgt.

Det vurderes, at afskærmende beplantning, til trods for ønsket om at bevare landskabet åbent og bevoksningsløst, kan reducere landskabspåvirkningen fra byggeriet.

For at bevare de lange kig på langs og tværs af ådalen suppleres den foreslåede beplantningsplan med sammenhængende afskærmende beplantning rundt om stal- dens gavle og 10 meter hen langs bygningen i stedet for klyngeplantning.

Desuden suppleres reduceres afstanden mellem klyngerne til 8 meter og der stilles krav om mindst 50 % bestandstræer i hver klynge. Træerne skal bestå af eg, lind og fuglekirsebær for at sikre hurtigere og bedre afskærmning. Hensigten er visuelt at opnå et fuldvoksnet læhegn med tydelige brud.

Vilkår til ansøgte

Stalde:

- Tilbygningen til stald 1 og stald 2 (jf. situationsplan i miljøkonsekvensrapporten) skal opføres med røde gavle, grafitgrå stålplader i gavltrekanter, grafitgrå beklædning i sider samt træbeklædning og gråt tag. Taghældningen skal være identisk med taghældningen på stald 1.
- Bygningshøjden på tilbygningen til stald 1 og stald 2 (jf. situationsplan i miljøkonsekvensrapporten) må maksimalt være 8 m over terrænhøjden.
- Soklen på den nye stald 2 (jf. situationsplan i miljøkonsekvensrapporten) skal etableres ikke højere end kote 12,5 m.
- Efter byggeriet er afsluttet skal terrænforskelle udlignes, så terrænet skrån timer maksimalt 1:3 ned mod Hjortvad Å.

Teltoverdækning:

- Farven på teltoverdækningen på gyllebeholderne skal være grå og farven skal være den samme på begge beholdere.

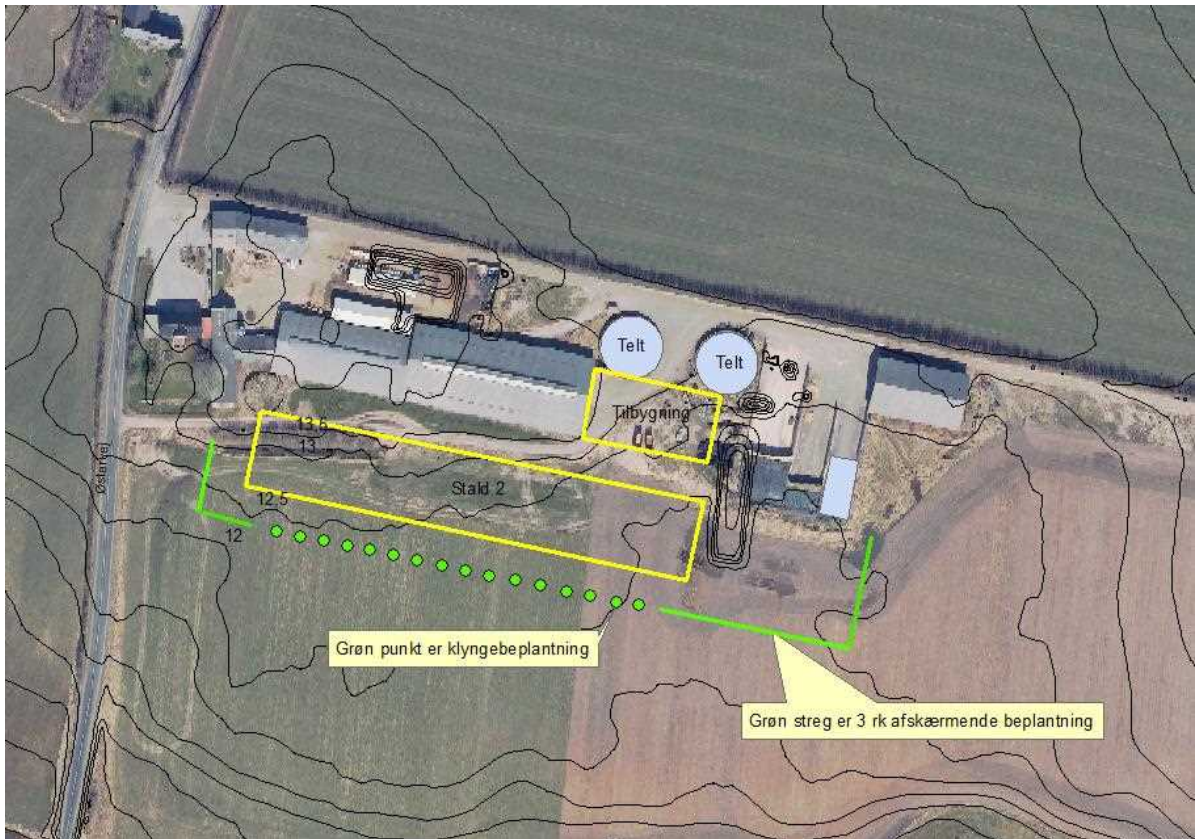
Lys:

- Der må i de nye stalde ikke være lysudfald gennem gavltrekanten, og kun i begrænset omfang gennem øvrigt tagareal.
- Lyskilderne i de nye stalde skal rettes nedad og afskærmes, så der ikke sker væsentlig lyspåvirkning af landskabet.

Beplantning:

- Der skal etableres og vedligeholdes 3 rækker levende beplantning, som skitseret med grøn streg på nedenstående kort 5. Beplantningen har til formål at afskærme stald 2's gavlender og de to sydvendte hjørner. Beplantningens placering må ændres, så længe formålet bevares. Beplantningen skal bestå af mindst 50 % bestandstræer sammensat af eg, lind og fuglekirsebær.
- Der skal syd for stald 2 (jf. situationsplan i miljøkonsekvensrapporten) etableres klyngebeplantning med ca. 8 m afstand, som skitseret på kort 5. Klyngeerne må have en artssammensætning, som angivet på figur 1, men hver klynge skal bestå af minimum 50 % bestandstræer sammensat af eg, lind og fuglekirsebær.
- Alle træer og buske skal etableres senest den 31. december i samme årstal, hvor den nye stald 2 etableres.

Kort 5. Terrænkoter og beplantning omkring bygningerne på Østervej 19b.

Bilag 2: Miljøkonsekvensrapport

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk

Ansøgning om miljøgodkendelse for

slagtekalveproduktionen

Østervej 19b

6760 Ribe

A. Oplysninger om ejer og ejerforhold

Husdyrbrugets adresse	Østervej 19b, 6760 Ribe
CVR-nummer	34637822
CHR-nummer	44983
Kommune	Esbjerg Kommune
Ejendomsnummer	5610314187
Matrikel-nr.	19n, Kalvslund By, Kalvslund
Ansøger og ejer	Bjarke Snedker Pionervej 8 6541 Bevtoft Mobil: 20140840 Mail: bs@pionergaard.dk
Kontaktperson på miljø sagen:	Bjarke Snedker Mobil: 20140840 Mail: bs@pionergaard.dk
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Obbekjærvej 59 Pionervej 8
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningskema	235493
Repræsentant	Miljø & Natur Landbrugsrådgivning Byrumvej 30, 9940 Læsø CVR 25914562 Jakob Altenborg jakob@miljoeognatur.dk, mobil 26259791

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Østervej 19b. Det ansøgte omfatter en ændring og udvidelse af dyreholdet til ren slagtekalveproduktion. Den eksisterende kostald ændres til slagtekalve og der etableres en ny stald på 5855 m² og der tilbygges til eksisterende stald med 1412 m². To eksisterende gyllebeholdere overdækkes

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Ikke teknisk resumé

Ansøger (ejer) søger om at ændre fra mælkeproduktion til ren slagtekalveproduktion. I den forbindelse ønskes produktionen udvidet med en ny stald på 5855 m². Samtidig ændres produktionen i eksisterende kostald til ren sengestald med fast drænet gulv, og eksisterende stald udvides med 1400 m².

Ejendommen er beliggende i landzonen, ca. 5,5 km øst for som er den nærmeste byzone i området. Der er ca. 3,9 km til Obbekær som er nærmeste samlede bebyggelse. Nærmeste nabo ligger i en afstand af ca. 300 m.

Lugtemissionerne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig er overholdt.

Der er i godkendelsen beskrevet forhold som støv, skadedyr, affald, lys og indkørselsforhold og hvorledes man vil sikre, at det ikke giver problemer i forhold til omkringboende. Der er tale om udvidelse af produktionen i forhold til den nuværende produktion, men i forhold til de hensyn der tages i forhold til naboer og miljø, skønnes det ikke at give anledning til øgede gener for omkringboende.

Fleksibiliteten giver mulighed for at kunne udnytte staldanlægget optimalt, og have det antal kreaturer anlægget giver mulighed for.

Beregningerne er foretaget, så der tages højde for de værst tænkelige emissioner af ammoniak og lugt ved evt. ændringer i staldene. For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik i forhold til at begrænse ammoniakfordampningen. Dette er i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. Grænserne er langt fra nået.

A. Oplysninger om ejer og ejerforhold	2
Forord	3
Ikke teknisk resumé	4
B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	7
Tidligere godkendelser	7
Biaktiviteter	7
B.1 Indretning og drift af anlæg mm.	7
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	7
B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.	8
B.3 Forhold til andre husdyrbrug	9
B.4 Beliggenhed og omgivelser.....	9
Landskabs og planmæssige forhold	10
B.5 Ammoniakemission.....	13
Natur	13
B.6 Lugtemission	16
B.7 Emissioner og genepåvirkninger	17
Støj	17
Rystelser	18
Lys	18
Fluer og skadedyr	19
Støv	19
Transport.....	20
Egenkontrol.....	21
Risici og håndtering.....	21
B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug	22
Fast affald	23
Døde dyr	24
Spildevandsmængde.....	24
Energiforbrug	25
Vandforbrug	25
Reststoffer.....	26
Foder	26
B.9 Valg af BAT	26
B.10 Grænseoverskridende virkninger	27
Miljøkonsekvensrapport	27
E.1-a Udformning, dimensioner mm.....	27
E.1-b Forventede indvirkning på miljøet	27
Vandmiljø	28
Natur	28

Naboer/lugt	28
E.1-c Risiko for ulykker mm.	29
Risici og håndtering.....	29
Beskrivelse af risikominimering	29
E.1-d Væsentlige alternativer	30
E.2 Ikke teknisk resume	30
E.3 Kompetente ekspert.....	30
F.1-a Husdyrbrugets placering	30
F.1-b Fysiske karakteristika	30
F.1-c Energibehov og forbrug.....	30
F.1-d Reststoffer og emissioner	30
F.2 Rimelige alternativer	31
F.3 Referencescenarie.....	31
F.4	31
F.5-a Anlæggelse og tilstedeværelse af husdyrbruget	32
F.5-b Brugen af naturressourcer	32
F.5-c Emission af forurenende stoffer	32
F.5-d Faren for sundhed, kulturarv og miljø.....	33
F.5-e Kumulation.....	33
F.5-f Indvirkning på klimaet	33
F.5-g Anvendte teknologier	33
F.6 Metoder eller beviser	33
F.7 Påtænkte foranstaltninger	33
F.8 Større ulykker og katastrofer.....	33
F.9 Ikke teknisk resume	34
F.10 Referenceliste.....	34
Appendix 1	35

B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Tidligere godkendelser

Maj 2015 - §12 miljøgodkendelse

Biaktiviteter

Ingen

B.1 Indretning og drift af anlæg mm.

Der er tale om en ejendom med slagtekalve. Produktionsarealet udgør samlet 8040 m² nettoareal til kalve. Alle stalde er indrettet med enten fast drænet gulv eller med dybstrøelse.

De enkelte staldafsnit er opdelt og opmålt efter om afsnittet er adskilt forureningsmæssigt fra andre afsnit. Herefter er anvendt staldenes nettoareal. Nettoarealerne er beregnet ud fra konkrete tegninger. Se appendix 1 for yderligere vedr. arealet i nudrift.

Nedenstående skema viser nettoarealet.

Stald navn	Dyretype og staldsystem	Areal ansøgt (m ²)	Areal Nudrift (m ²)	Areal 8-årsdrift (m ²)
Stald 1	Slagtekalve Fast drænet gulv Dybstrøelse	3040** 1000	2616*	2054*
Stald 2	Slagtekalve Dybstrøelse Slagtekalve u. 6 mdr	3700 300		
Kalve	Kalve Dybstrøelse		130	130
Nudrift stald	Malkekøer Dybstrøelse		220	220

* se appendix 1 for udregning af nudrift

** Der er 1157 m² fast drænet gulv i nudrift som videreføres og derfor betragtes som eksisterende stald i forhold til BAT. Dybstrøelse og fast gulvdelen af den eksisterende stald ændres til fast drænet gulv og betragtes derfor som nyt i forhold til BAT.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Gyllebeholder er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholdere tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllespild i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT

Dybstrøelsen opbevares i tidligere ensilagesiloer med afløb til gyllebeholderne.

Der er en samlet opbevaringskapacitet på ejendommen på 4.000 m³. Opbevaringskapaciteten udgøres af 2 beholdere med en samlet kapacitet på 4.000 m³.

Dybstrøelsen opbevares i siloanlægget, hvorfra der er afløb til gyllebeholderne.

Det vurderes ud fra normtal at der produceres ca. 2850 m³ gylle og 6600 tons dybstrøelse på ejendommen. Vurdering er foretaget med udgangspunkt i 3500 slagtekalve. Hertil kommer ca. 2100 m³ overfladevand fra ensilage/møddingsplads. Samlet vurderes det at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at overholde kravet om 9 mdr. opbevaringskapacitet.

Vurdering

Samlet vurderes gylleopbevaringen og håndteringen af gylle at leve op til BAT, herunder følges generel lovgivning på området.

Ligeledes vurderes bygningerne størrelse og indretning at leve op til kravene til hold af kreaturer.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

For at følge med udviklingen i samfundet og ikke mindst i landbrugsbranchen er det nødvendigt for ejendommen at udvide produktionen. Udvidelse af produktionen medfører bedre arbejdsforhold og dermed bedre mulighed for at tiltrække de bedste medarbejdere. De bedste medarbejdere medfører bedre driftsresultater og dermed bedre driftsøkonomi. Etableringen af de nye stalde er essentiel for bedriftens videre drift.

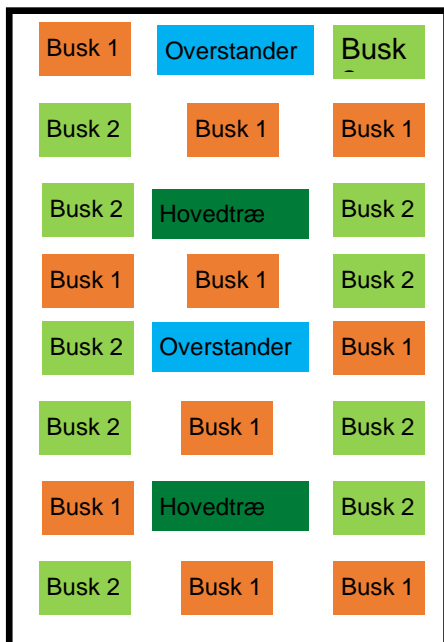
Samlet vurderes udvidelserne af produktionsarealet at være erhvervsmæssigt nødvendige for bedriftens fremtid som slagtekalvebedrift.

B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.

Der skal etableres en ny stald på 5855 m². Den eksisterende stald 1 ombygges således dybstrøelsesafsnittene bliver ændret til sengestald med fast drænet gulv og stalden forlænges med 1400 m². En del af arealet i den nye stald bliver til foderopbevaring mm.

Placeringen af bebyggelse fremgår af kortmaterialet i husdyrgodkendelse.dk, samt af indsendte situationsplan.

Det foreslås at etablere afskærmende beplantning som en punktbeplantning i henhold til nedenstående planteplan. Punktbeplantning vil sløre byggeriet uden at virke dominerende i landskabet. Punktbeplantningen etableres således der er ca. 10 meter mellem beplantningerne.

Busk 1: Skal skiftevis bestå af Almindelig hvidtjørn (*Crataegus laevigata*), Vrietorn (*Rhamnus cathartica*), Skovabild (*Malus sylvestris*) og Almindelig hæg (*Prunus padus*).

Busk 2: Skal skiftevis bestå af Dunet gedebled (*Lonicera xylosteum*), Fjeldribs (*Ribes alpinum*), Rød kornel (*Cornus sanguinea*) og Benved (*Euonymus europaeus*)

Overstander: Skal bestå af skiftevis Rødel (*Alnus glutinosa*) og Fuglekirsebær (*Prunus avium*).

Hovedtræ: Skal bestå af skiftevis Stilkeg (*Quercus robur*) og Småbladet lind (*Tilia cordata*).

Overstanderne kan tages ud når beplantningen slutter tæt, efter 5-10 år. Beplantningen må tyndes og vedligeholdes efterhånden som træer og buske vokser sig større, men beplantningen skal fortsat slutte tæt.

B.3 Forhold til andre husdyrbrug

Anlægget er hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

B.4 Beliggenhed og omgivelser

I husdyrgodkendelse.dk er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. husdyrlovens §§ 6, 7 og § 8.

Afstande § 6

Område	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	5223 m	Ribe	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	5284 m	Lokalplan – rekreativt område	50 m
Nabobeboelse	114 m	Østervej 26	50 m

Afstande § 8

Afstandskravene er vurderet i husdyrgodkendelse.dk. Såfremt at afstandskravet ikke er overholdt vil der være en beskrivelse af hvorfor, men i de tilfælde hvor afstandskravene er overholdt vurderes det ikke at være nødvendigt med yderligere beskrivelse.

Nærmeste...	Afstand meter	Afstandskrav	Afstandskrav overholdes	Beskrivelse
Enkelt vandindvindingsanlæg	26	25 m	Ja	
Fælles vandindvindingsanlæg	6434	50 m	Ja	
Vandløb	148	15 m	Ja	
Dræn	-	15 m	Ja	

Sø	1075	15 m	Ja	
Privat fælles vej/ offentlig vej	65	15 m	Ja	
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	25 m	Ja	
Beboelse på samme ejendom	30	15 m	Ja	
Naboskel	75	30 m	Ja	

Afstandene i § 8 er kun gældende for nye anlæg eller i forbindelse med udvidelser/ændringer, som medfører en forøget forurening.

Nærmeste sårbare natur er ligeledes angivet i husdyrgodkendelse.dk.

Afstande til nærmeste naturområder er følgende:

Naturkategori	Afstand meter	Beskrivelse	§7 afstand overholdt
Kategori 1 natur	5396	Overdrev	Ja (mindst 10 m)
Kategori 2 natur	294	Overdrev	Ja (mindst 10 m)
Kategori 3 natur	444	Mose	-

Vurdering

Som det fremgår af ovenstående, er alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 er overholdt. Det er vurderet at ejendommen dermed ikke har en lokal påvirkning.

Landskabs og planmæssige forhold

Ejendommen er beliggende i et landbrugsområde der i kommuneplanen er udlagt med nedenstående særlige retningslinjer. Der er i øvrigt ingen væsentlige planmæssige forhold.

Området er præget af landbrugsproduktion og naturområder, samt bebyggelse.

Anlægget er placeret inden for følgende områder og zoner:

(Kommuneplan 2017-2028)	Ja	Nej
Bevaringsværdige landskaber	X	
Uforstyrrede landskaber		X
Større sammenhængende landskaber	X	
Værdifulde Geologiske områder		X
Kystnærhedszonen		X
Værdifulde kulturarvsområder	X	
Kulturhistorisk bevaringsværdi		X
Værdifulde landbrugsområder		X
Store husdyrbrug		X
Økologiske forbindelser		X
Potentielle økologiske forbindelser		X

Naturbeskyttelsesområder		X
Potentielle naturbeskyttelsesområder		X
Natura2000		X
Skovrejsning		X
Lavbundsareal		X
Kirkebyggelinjer		X
Skovbyggelinjer		X
Strand-, Sø- og Å-beskyttelseslinjer	X	
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Klitfredning		X
Fund og fortidsminder (Totalliste med både fredede og ikke-fredede. Kun beskyttelseslinjerne indgår i KP. Selve fortidsminderne er en statslig opgave.		X

Værdifuldt landskab

Indenfor de værdifulde landskaber skal landskabet friholdes for bebyggelse og anlæg.

I værdifulde landskaber kan der normalt kun udlægges areal til formål, som er forenelige med regionale og nationale landskabsinteresser. Undtaget er bebyggelse, der er erhvervsmæssigt nødvendig for driften af en landbrugs- eller skovbrugsejendom. Et eventuelt nødvendigt byggeri eller anlæg skal placeres og udformes, så det indpasses bedst muligt i landskabet.

Værdifulde landlandskaber fremgår af kommuneplankortet.

Redegørelse

Værdifulde landskaber er i særlig grad landskaber, der skal beskyttes og bevares. Udpegningen af de værdifulde landskaber er revideret i forbindelse med udarbejdelsen af Landskabskarakteranalyse for Esbjerg Kommune.

Den tidligere udpegning var foretaget af Ribe Amt. I den amtslige udpegning var arealer med beskyttet natur og fredskov ikke medtaget. Med den nye reviderede udpegning er der i højere grad lagt vægt på at udpege sammenhængende landskaber på tværs af andre bindinger.

De umiddelbart smukkeste landskaber er ofte knyttet til ådalene, kysterne og andre vidtstrakte landskaber. Der findes imidlertid også andre områder med landskabelig værdi. Det kan være områder, der tydeligt afspejler de geologiske processer, der har givet landskabet form eller landskaber, som vidner om områdets kulturhistorie.

Større byggerier og tekniske anlæg skal begrænses mest muligt indenfor de værdifulde landskaber. Nødvendigt byggeri og anlæg skal tilpasses landskabet ved placering, arkitektur, materiale- og farvevalg, beplantning samt belysning. Tekniske anlæg skal indpasses bedst muligt i terrænet og vigtige ind- og udsigtskiler skal friholdes.

De værdifulde landskaber må kun i ganske særlige tilfælde inddrages til byvækst.

Større sammenhængende landskab

Indenfor større sammenhængende landskaber, skal den visuelle sammenhæng mellem forskellige landskabselementer sikres.

Projekter skal tilpasses til det større sammenhængende landskab. Tilpasning skal ske under hensyntagen til landskabskarakterkortlægningen og de der i beskrevne sårbarheder.

Større sammenhængende landskab fremgår af kommuneplankortet.

Redegørelse

Større sammenhængende landskaber er landskaber, der grundet geologiske dannelser, arealanvendelsesmæssige forhold og/eller oplevelsesmæssige forhold indgår i værdifulde sammenhænge. Større sammenhængende landskaber udpeges på baggrund af karaktergivende elementer og strukturer bestående af terræn, beplantning, byggeri, veje med videre, der tilsammen skaber en sammenhængende helhed i en større skala.

Byggeri og anlæg herunder store husdyrbrug, der ikke kan placeres uden for de større sammenhængende landskaber, skal søges placeret og tilpasset, så de ikke ødelægger muligheden for at opleve de store sammenhængende landskaber. Særligt omkring ådalene skal der være fokus på, at byggeri kan skabe barrierer, der spærrer for visuelle sammenhænge. Ved tilpasning forstås placering, skala, arkitektur, materiale- og farvevalg, beplantning samt belysning. Tilpasning skal ske med udgangspunkt i landskabskarakterkortlægningen og særligt de sårbarheder, der er beskrevet i analysen. Karakterkortlægningen er udarbejdet ud fra en fast metode. Ved at tage udgangspunkt i karakterkortlægningen sikres det, at vilkår og krav om tilpasning stilles på et ensartet grundlag på tværs af kommunen.

De større sammenhængende landskaber strækker sig på tværs af kommunens grænser. For at sikre en gensidig forståelse og respekt for afgrænsningerne af landskabstypen, fordrer bevaringen af de større sammenhængende landskaber derfor et tværkommunalt samarbejde.

Ved at sikre de større sammenhængende landskaber er det muligt at opleve, hvorledes landskaberne i Sydvestjylland blev dannet.

Værdifuldt Kulturmiljø

I værdifulde kulturmiljøer skal de bærende bevaringsværdier og helheder sikres.

Værdifulde kulturmiljøer sikres via sektorplanlægning.

Redegørelse

Et værdifuldt kulturmiljø er et geografisk afgrænset område, der ved sin fremtræden afspejler væsentlige træk af den samfundsmæssige udvikling. Et værdifuldt kulturmiljø rummer en bærende kulturhistorisk fortælling som udgøres af en bebygget struktur. Et værdifuldt kulturmiljø kan ligge i by, forstad, stationsby, landsby eller være bygningsmæssige sammenhænge med tilknytning til kulturhistoriske spor i det åbne land.

Esbjerg Kommune har i samarbejde med Sydvestjyske Museer og Slots- og Kulturstyrelsen udarbejdet en metode med det specifikke formål at kunne foretage en fagligt velfunderet afgrænsning af værdifulde kulturmiljøer til kommuneplanen. De mange data, som er indsamlet i den forbindelse præsenteres i analysen: 'Kulturmiljøer i Esbjerg Kommune'.

Analysen indeholder registreringsskemaer for hvert enkelt værdifulde kulturmiljø. I registreringsskemaerne gøres der rede for det værdifulde kulturmiljøes bærende bevaringsværdier og sårbarheder, ligesom der er fastlagt en vurdering og prioritering af det værdifulde kulturmiljøes værdi sammenlignet med andre lignende værdifulde kulturmiljøer. I visse tilfælde indeholder registreringsskemaerne herudover anbefalinger til, hvordan det værdifulde kulturmiljø kan bevares og udvikles bedst muligt.

I analysen benyttes begreberne 'værdifuldt kulturmiljø (VK)' og 'kulturmiljøkernen (KK)'. Kulturmiljøkernen er den bebyggede struktur eller fortælling, der indeholder det værdifulde kulturmiljøes DNA. I bysamfund i det åbne land, kan kernen også indeholde ubebyggede grønninger, der har stor betydning for kulturmiljøkernens fortælling. Det er kernen, der definerer omgivelserne og afgrænsningen af det værdifulde kulturmiljø. Det værdifulde kulturmiljø kan således defineres som kernens omgivelser f.eks. i form af ejerlav, landskab eller grundlag for den bebyggelse, der ligger i kernen. Kommuneplanens afgrænsning af de værdifulde kulturmiljøer fremtræder som en samlet fladeudpegning svarende til den ydre afgrænsning af det værdifulde kulturmiljø. Denne afgrænsning vil også altid indeholde kulturmiljøkernen, men kulturmiljøkernen fremgår ikke af kommuneplanen. Der kan i planperioden ændres i afgrænsninger indenfor det samlede værdifulde kulturmiljø, men skal der ændres i den ydre afgrænsning af et værdifuldt kulturmiljø, kræver det en ændring af kommuneplanen.

Der er i kommuneplanens rammedel fastlagt en binding i form af værdifuldt kulturmiljø. Bindingen følger den fagligt fastsatte afgrænsning af det værdifulde kulturmiljø og dermed ikke nødvendigvis afgrænsningen af rammeområderne.

Registreringen af værdifulde kulturmiljøer i 'Kulturmiljøer i Esbjerg Kommune' udgør en vigtig platform for udvikling af en sektorplan på området. En sektorplan skal fremlægge en plan for, hvorledes forvaltningen vil arbejde for at flytte hele bevaringsområdet og her især de registrerede værdifulde kulturmiljøer frem mod de politiske målsætninger som Esbjerg Kommune har for området. Forvaltningen skal i den forbindelse iagttage bevaringsarbejdet i nationalparkregi og i vore nabokommuner i øvrigt ligesom der også nationalt arbejdes med udvikling af kulturmiljøbegrebet.

Å-beskyttelseslinje

Området ligger delvist indenfor å-beskyttelseslinjen. Å-beskyttelseslinjen gælder ikke erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri.

Vurdering

Projektet tilpasses området mest muligt gennem valg af farver og ved at bygge i tilknytning til eksisterende byggeri. Byggeriet er nødvendigt for at sikre rentabilitet af ejendommen som landbrugsejendom. Det er ikke muligt at bygge andre steder end ansøgte, da arealerne nord for ejendommen ikke tilhører ejendommen. Projektet er nødvendigt for ejendommens fortsatte drift som landbrugsejendom, og projektet vurderes i den sammenhæng at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer.

Samlet vurdering

Produktionen overholder alle afstandskrav.

B.5 Ammoniakemission

Den totale ammoniakemission fra ejendommen udgør 5826 kg N/år, hvilket er en stigning på 2209 kg N/år i forhold til den tilladte drift og en stigning på 2681 kg/år i forhold 8-årsdriften.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle særligt sårbare kategori 1 og 2 naturtyper i området.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D), beliggende <i>inden</i> for Natura 2000-område og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende <i>inden</i> for et Natura 2000-område og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. totaldeposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden* af naturområdet): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D) beliggende <i>uden</i> for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha samt overdrev over 2,5 ha der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 men som er beliggende uden for Natura 2000-områder, samt ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha og mere end 20 m brede.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

*Antallet af husdyrbrug i nærheden for kategori 1-natur, opgøres som en summering af:

- 1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m,
- 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m,
- 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
- 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
- 5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

Nedenstående skema viser depositionen til de forskellige naturkategorier som totaldeposition (kategori 1 og 2 natur) og som merdeposition (kategori 3 natur). Såfremt bekendtgørelsens afskæringskriterier som angivet i skemaet ovenfor ikke er overholdt vil det enkelte punkt efterfølgende blive beskrevet yderligere og vurderet. Er kriterierne overholdt vil der ikke blive foretaget yderligere vurderinger.

Naturkategori	Kumulation	Totaldeposition Kg N/ha/år	Merdeposition Kg N/ha/år	Vurdering
Kategori 1 natur	3	0,0	-	Nærmeste kategori 1 natur ligger ca. 5,5 km væk. Produktionen medfører deposition i området på 0,0 kg N/ha/år og bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 1 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området. Kumulation er ligeledes vurderet.
Kategori 2 natur		1,0	-	Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 300 m væk. Bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 2 natur overholdes. Det

				vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området.
Kategori 3 natur		Op til 1,3	Op til 0,6	Nærmeste kategori 3 natur ligger øst for ejendommen i form af en mose. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør op til 0,6 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed overholdt.
Øvrig §3 natur		Op til 2,9	Op til 2,0	Nærmeste § 3 natur ligger syd for ejendommen i form af nogle engområder. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør op til 2 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed ikke overholdt.

Engarealer mod syd

Syd for ejendommen ligger der nogle engarealer op til Hjortvad Å. Engene vurderes at modtage store mængder af kvælstof gennem drænvand fra de omkringliggende marker, og arealerne vurderes ikke at være særligt kvælstoffølsomme i forhold til deposition af kvælstof, da mængden af kvælstof fra deposition vil være meget lavere end den mængde kvælstof som engene modtager fra andre kilder som f.eks. drænvand. Det er derfor vurderet at en merdeposition på op til 2 kg N/ha/år ikke vil betyde en ændring af tilstanden af engarealerne.

Beskyttede arter

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "Overvågning af arter 2004-2011" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og udbringningsarealerne.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Odder	x	
Markfirben		x
Stor vandsalamander		x
Spidssnudet frø	x	
Arter af flagermus		x
Ulv		x

Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring anlægget.

Den nærmeste sø hvor der er potentiale for bilag IV-arter (spidssnudet frø og stor vandsalamander) ligger i en afstand af ca. 1000 m vest for anlægget. Produktionen påvirker området totalt med 0,1 kg N/ha/år. Merdepositionen er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Der er registreret odder i Hjortvad Å, men det vurderes ikke at ammoniakdeposition medfører en påvirkning af vandløb. For de øvrige arter gælder at der ikke er yderligere registreringer i lokalområdet jf. oplysninger på Naturdata gennem Danmarks miljøportal.

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Vurdering

Ejendommen overholder alle afskæringskriterier i bekendtgørelsen, og det er vurderet at udvidelse ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af naturområderne og jf. forarbejderne til udarbejdelse af afskæringskriterier, at produktionen ikke medfører en påvirkning af den omkringliggende natur.

Ligeledes gælder at det er vurderet at produktionen ikke vil medføre en påvirkning af beskyttede arter. Der er ingen eller minimal påvirkning af de registrerede leveområder for bilag IV arter. Derfor vurderes tilstedeværelsen af bilag IV arter omkring ejendommen at være foreneligt med den produktion der er på ejendommen og det forhold at der gives en tilladelse på ejendommen vil ikke medføre en øget påvirkning af arterne.

B.6 Lugtemission

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort produktionsareal der er på ejendommen og hvilken type dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind. Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med arbejde med husdyrgødning og udbringning heraf.

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. og er angivet i skemaet herunder:

	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	9195	38558	9195	38558
Ansøgt drift	24924	104520	24924	104520
Forskel	15729	65962	15729	65962

Som angivet i tabellen er der en stigning af lugt fra produktionen i forbindelse med godkendelsen.

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

Der er ligeledes foretaget beregninger af lugtpåvirkningen til husdyrbrugets nærmeste naboer i www.husdyrgodkendelse.dk. Den beregnede geneafstand for områdetyperne nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse fremgår af nedenstående tabel:

Bebyggelse	Kumulation Antal	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet afstand til bebyggelse (m)	Genekriterie overholdt
Sommervej 18 (enkelt bolig)	0	Ny	221	335	Ja
Toldstedvej 3 (samlet bebyggelse)	0	Ny	582	3892	Ja
Ribe (byzone)	0	Ny	871	5321	Ja

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ikke andre produktionsejendomme indenfor afstandene.

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Dette samme gælder boliger ejet af ansøger.

Vurdering

Produktionen overholder bekendtgørelsens lugtgenekrav, og dermed vil der ikke være en belastning af området.

B.7 Emissioner og genepåvirkninger

Støj

Beskrivelse af støjkluder

Der kan forekomme støjkluder fra:

- Transport til og fra ejendommen
- Fodring

Driftsperiode for støjkluder

Det tilstræbes, at støjende aktiviteter afholdes i tidsrummet 7-18.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel, samt jævnlig transporter med lastbil.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning ved at placere støjende maskiner i bygninger. Foderblandingen foretages inde i bygning for at afskærme mest muligt for støj i den forbindelse. Endvidere søges al unødigt tomgangskørsel undgået.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel, samt jævnlig transporter med lastbil. Herudover vil der forekomme sæsonbetonet kørsel ved gylleudbringning og markarbejde.

Vurdering

Det vurderes at ejendommens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 m over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, ikke overskrider Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, og den ansøgte drift af ejendommen kan ske uden væsentlig gene for omkringboende.

Rystelser

Virksomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10⁻⁶ m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997,

Anvendelse	Tidspunkt	Vægtet accelerationsniveau L _{aw} i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	75
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

Anvendelse	Tidspunkt	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet lydtryksniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

Vurdering

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler til ejendommen. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

Lys

Lysforhold

Belysning af anlæg: Der vil være et vist lysudfald fra bygningernes åbne sider. Lyset i staldene er tændt i perioden 6-22.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Lyset vil udelukkende være tændt på det niveau som enten er foreskrevet af anden lovgivning eller i det omfang det er nødvendigt i forbindelse med ophold i staldene.

Udendørsbelysning vil være tilkoblet bevægelsessensorer eller automatisk slukning.

Vurdering

Det ansøgte projekt vil medføre mere belysning end i nudriften. Det forventes derfor ikke, at ejendommens belysning vil påvirke omgivelserne i negativ retning.

Fluer og skadedyr

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi fastsatte retningslinjer.

Fluegener

Kemisk fluebekæmpelse foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi retningslinjer. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv. Der er fast aftale med Rentokil.

Vurdering

Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Støv

Der kan forekomme støv fra kørsel på de omkringliggende arealer og veje ved staldanlæggene, endvidere vil der være en mindre støvgene ved indlæsning af tilskudsfoder. Aflæsningen foregår dog indendøre og dermed afskærmet for omgivelserne.

Der er god afstand til nærmeste naboer og det vurderes at driften ikke vil medføre støvgener ved naboerne.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Der vil i det daglige være fokus på at minimere støvgener udenfor husdyrbruget, og i forbindelse på færdsel på ikke befæstede veje være særligt fokus omkring ejendomme beliggende nær ved vejene.

Vurdering

På baggrund af afstanden til de umiddelbare naboer og det faktum at der ikke ligger naboer op ad ikke befæstede veje omkring anlægget, samt husdyrbrugets fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering samt transporter, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

Transport

Transporter	Før godkendelse	Efter godkendelse
	Antal/ år	Antal/ År
Transport af ensilage	193	0
Tilskudsfoeder	24	130
Levering af dyr	19	100
Afhentning af dyr	0	130
Afhentning af døde dyr	6	26
Halm	25	200
Mælk	183	0
Udbringning husdyrgødning - gylle	343	200
Dybstrøelse	66	440
Affald	26	26
Levering af olie	12	12
Transporter i alt	897	1264

Vurdering af transportveje til og fra ejendommen

Alt transport til og fra ejendommen med direkte adgang til den offentlige vej Østervej, hvor der er udkørsel til vejen direkte fra ejendommen. Der er ingen naboer langs med tilkørselsvejene og heller ingen ved udkørslerne. Der kan forekomme gyllekørsel mm. langs andre veje, hvor der ligger beboelser, og her vil der være opmærksomhed omkring transporten, hvilket omfatter henstillinger til maskinstation om at reducere fart og om at udvise generelt hensyn til naboer.

Størstedelen af transporterne er af husdyrgødning, foder og dyr. Samlet set forventes der en stigning i antallet af transporter med det ansøgte projekt.

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 7-18, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne. Transport til og fra husdyrbruget vil altid foregå ved hensynsfuld kørsel. Derudover tilstræbes, at al tung transport gennemføres på hverdage inden for normal arbejdstid.

I højsæsonen for kørsel med husdyrgødning kan der køres uden for normal arbejdstid, men dette vil foregå under hensyntagen til naboernes nattesøvn, så kørsel tæt på naboerne så vidt muligt ikke foregår senere end kl. 22 eller tidligere end kl. 6 på hverdage og ikke senere end kl. 23 og tidligere end kl. 8 i weekender og på helligdage.

Vurdering

Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug er det muligt at regulere trafik internt på bedriften og ved ind- og udkørsel. Det gælder hvis trafikken giver anledning til gener for naboer tæt på ejendommen, eller f.eks. hvis oversigtsforholdene ved udkørsel til offentlig vej vurderes, at kunne give anledning til farlige situationer for trafikken.

Der kan ikke stilles vilkår til trafik på offentlig vej, som lovligt kan anvendes til kørsel med den type køretøjer, der anvendes til drift af husdyrbrug. Her er det vejmyndighedernes vurdering om der er et generelt problem, som skal tages hånd om. Det kunne f.eks. være vejens bæreevne, der ikke kan holde til særligt tunge køretøjer. Natur- og Miljøklagenævnet har i en tidligere klagesag fastslået: ” Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke ved husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning, og afgøres af relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.”

Da der er tale om gode til- og frakørselsforhold til ejendommen og selvom der sker en stigning i antal transporter, vurderes det, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentligt øgede gener for de omkringboende.

Egenkontrol

Ansøger har redegjort for følgende egenkontrol:

- Gødningsbeholdere følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år
- Logbog for flydelag på gyllebeholdere
- En gang årligt udarbejdes ”Gødnings- og husdyrindberetning”,
- Overvågning af vand og strømforbrug

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes. Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Risici og håndtering

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.

Kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare, alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Pesticider opbevares i aflåst rum. Der er fast gulv og ingen afløb fra rummet.

Oplag af olie og andre kemikalier

Der er 1 olietanke på ejendommen. Den er placeret på fast gulv uden afløb.

Samlet vurdering af risikoelementer vedrørende miljøforhold

Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug

Der forventes en affaldsproduktion der er proportionel med virksomhedens størrelse og type.

Affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b. Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Husdyrbruget skal sortere sit affald og sikre, at mest muligt affald bliver sorteret fra til genbrug, genanvendelse og anden endelig materialenyttiggørelse. Affald som ikke kan genanvendes skal håndteres som forbrændingseget, deponeringseget eller farligt affald i henhold til Esbjerg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Husdyrbruget skal håndtere sit affald efter reglerne i affaldsbekendtgørelsens og affaldsaktørbekendtgørelsen. Det betyder, at husdyrbruget skal sortere deres erhvervsaffald og aflevere det til en godkendt affaldsmottager med henblik på genbrug, genanvendelse eller anvendelse til anden endelig materialenyttiggørelse.

Ifølge affaldsbekendtgørelsen defineres erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse som værende:

- Glasaffald
- Metalaffald
- Plastaffald
- Papiraffald
- Papaffald
- Træaffald
- Genanvendeligt farligt affald, herunder batterier og elektronik
- Genanvendeligt PVC-affald
- Andet affald, der er egnet til materialenyttiggørelse, fx byggeaffald og have-/parkaffald.

Husdyrbruget skal sikre en høj reel genanvendelse af affaldet og skal på anmodning fra kommunen kunne dokumentere, at affaldet bliver leveret til et godkendt affaldshåndteringsanlæg, som sikrer, at de enkelte affaldsfraktioner reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt. Dokumentationen kan være fra behandlingsanlægget.

Virksomheder kan aflevere affaldet til:

- Et genanvendelsesanlæg eller et anlæg, som forbereder affald til genbrug, der er registreret i Affaldsregistret.
- En indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret.
- En virksomhed, som kan undlade at lade sig registrere efter bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- Et kommunalt behandlingsanlæg, der er registreret i Affaldsregistret.
- En kommunal genbrugsplads eller en kommunal ordning efter § 11.
- En frivillig tilbagetagingsordning, jf. bekendtgørelse om affald.

Det vurderes, at husdyrbruget kan producere farligt affald, herunder for eksempel:

- Oliefiltre
- Batterier
- Spildolie
- Spraydåser
- Kanyler
- Kemikalierester
- Rester af kunstgødning
- Giftrester (også rottegift)
- Medicinrester
- Lysstofrør

Opbevaring af farligt affald kan udgøre en miljørisiko.

Vurdering

Ejendommen er omfattet af § 16 a og er derfor omfattet af miljøministeriets affaldsregulering og Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald. Husdyrbruget skal derfor også være tilknyttet kommunens ordning for håndtering af farligt affald eller have aftale med en anden godkendt indsamler eller behandlingsanlæg, såfremt der opstår farligt affald på husdyrbruget.

Affaldsmængder

Nedenstående angiver anslåede og forventede mængder af affald årligt.

Fast affald

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie	Ingen			-	13.02.08	06.01
Olietromle	Ingen			-	15.01.04	56.20
Blyakkumulatorer	-	-	Kommunal modtagestation	ingen	16.06.01	05.99
Tørbatterier – NiCd		-	Kommunal modtagestation	25	20.01.33	77.00
Tørbatterier – Kviksølv		-	Kommunal modtagestation	ingen	20.01.33	77.00
Fast affald:						

Tom emballage (papir/pap)	Maskinhus	Vognmand	Kommunal modtagestation	1000 kg	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)		Vognmand	Kommunal modtagestation	500 kg		
Bigbags af PE-plast	Affaldspresse	Vognmand	Kommunal modtagestation	500 kg	15.01.02	52.00
Lysstofrør og elsparepærer		Kommunal ordning	Kommunal modtagestation	100	20.01.21	79.00
Jern og metal	Intet fast	Produkthandler	Produkthandler	500 kg	02.01.10	56.20
Diverse brændbart inkl. tomme medicinglas	Container	Egen	Kommunal modtagestation	Variierende mængder	Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00
Glas	Intet fast	Egen	Kommunal modtagestation		20.01.02	51.00

Vurdering

Det vurderes at ejendommen lever op til affaldshierakiet og til affaldsregulativerne for Esbjerg Kommune.

Døde dyr

Døde dyr overdækkes med kadaverkappe indtil de afhentes af destruktionsanstalt, DAKA. Afhentning sker løbende. Animalsk affald opbevares så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning til autoriseret destruktionsanstalt. Døde dyr opbevares på en plads nord for stald 1

Kemikalier generelt

Eventuel opbevaring af brugte sprøjter vil ske i kanyleboks og bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Pesticider

Pesticider opbevares i aflåst rum i maskinhus. Pesticidrester afskaffes i henhold til instruktionerne på emballagen.

Oliekemikalier

Der er 1 indendørs olietank på ejendommen.

Spildevandsmængde

Spildevandstyper	m ³ /år efter godkendelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	800 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra beboelse	200 m ³	Nedsivning	Septiktank
Sanitært spildevand stalde	100 m ³	Nedsivning	Septiktank

Beskrivelse af spildevandstilledning

800 m³/år spildevand tilledes gyllebeholder med flydende husdyrgødning.

Beskrivelse af spildevandsafledning

Rengøringsvand ledes fra stald til gyllebeholder.

Sanitært spildevand ledes til 3 kammertank.

Tagvandet afledes til forsinkelsesbassin hvorfra vandet udledes til Hjortvad Å.

Energiforbrug

Energi

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Elforbrug	210.000 kwh	45.000 kwh
Dieselolie	15.000 l	24.000 l

Elforbruget går primært til belysning og drift af teknisk udstyr.

Energibesparende foranstaltninger

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer sikres det, at der i det omfang det er foreneligt med biologiske forhold, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer. F.eks. LED-belysning.

Vurdering

Elforbruget forventes at ligge på normforbruget. Det vurderes således at energiforbruget er af en størrelsesorden der passer til ejendommens drift, og at der anvendes den mest energibesparende teknologi i forhold til belysning.

Vandforbrug

Vand

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Årligt forbrug af drikkevand	10.000 m ³	17.000 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	1.300 m ³	800 m ³

Vandforbruget er vurderet ud fra normal

Bedriften forsynes vand fra egen boring. Der forventes stigning i vandforbruget i forbindelse med godkendelsen.

Vandbesparende foranstaltninger

Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild.

Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt.

Vurdering

Vandforbruget forventes at være omkring normforbruget.

Reststoffer

Udbringning af husdyrgødning bliver foretaget efter de gældende generelle regler ift. indhold af fosfor, kvælstof og zink. Gyllen vil i øvrigt indeholde vand og fodersplid mm. Disse forhold er der i de generelle regler taget højde for og det vurderes derfor at udbringningen af gylle lever op til disse generelle regler.

Foder

Der anvendes indkøbt kraftfoder. Foderet leveres til foderlade. Mht. støv mm. fra foderproduktionen er dette behandlet særskilt under støv.

Der sikres effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, så fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer.

Der er på bedriften stor opmærksomhed på at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

Vurdering

Det vurderes at foderforbrug og tiltag i øvrigt vedr. foder lever op til en produktion af den ansøgte størrelse.

Samlet vurdering af affalds- og ressourceforbrug

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Esbjerg Kommunes Affaldsregulativ for erhverv. Virksomheden oplyser, at reglerne efterleves.

Det vil sige, at

- Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald bortskaffes til forbrænding.
- Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås.
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt.
- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnet emballage

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand:

- Farligt affald opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og beskyttet mod vejrlig. Tanke er sikret mod påkørsel.
- Eksisterende olietanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Esbjerg Kommune.

Det vurderes, at der er redegjort for et vand- og energiforbrug, der står mål med størrelsen af dyreholdet og alderen på staldene. Der er en stigning i ressourceforbruget som følge af godkendelsen.

B.9 Valg af BAT

Alle stalde er med faste drænedede gulve eller dybstrøelse.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav	5887	495	6381

Kg N/år			
Faktisk emission Kg N/år	5529	297	5826
Forskel Kg N/år			556
BAT krav overholdt			Ja

Der anvendes fast drænet gulv for at reducere ammoniakfordampningen samt overdækning af gyllebeholderne.

B.10 Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger hverken lokalt eller internationalt.

Miljøkonsekvensrapport

I relation til miljøkonsekvensrapportens krav til oplysninger jf. punkt B henviser til punkter B1-B10 i nærværende afsøgning, og den videre redegørelse i miljøkonsekvensrapporten tager udgangspunkt i ovennævnte oplysninger.

E.1-a Udformning, dimensioner mm.

Ejendommen består af følgende produktionsbygninger:

Materialevalg

	Grundplan ca.	Bygningshøjde ca.	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
Stald 1	3810 m ²	7 m	20°	Røde gavle, lyse gardiner, gråt tag	slagtekalve
Stald 2	5855 m ²	8 m	20°	Røde gavle, grå stålplader og træ, gråt tag	slagtekalve
Tilbygning	1400 m ²	8 m	20°	Røde gavle, grå stålplader og træ, gråt tag	slagtekalve
Gylletank	501 m ²	8 m	20°	Elementer	Gylle
Gylletank	489 m ²	8 m	20°	Elementer	Gylle

I øvrigt henvises til landskabsvurderingen under punkt B.4.

E.1-b Forventede indvirkning på miljøet

Husdyrbruget forventer ingen væsentligt skadende virkninger på miljøet som følge af produktionen på ejendommen. På ejendommen følger og overholder man generelt dansk lovgivning, men i

særdeleshed vurderes at lovgivningen om anvendelsen af gødning herunder husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrloven i alt sin væsentlighed sikrer miljøet mod utilsigtede virkninger af husdyrproduktionen. De beskrevne krav til dansk landbrug indenfor kvælstofkvoter, fosforregnskab, vurdering af mulige skader på sårbar natur, vurdering af påvirkning af naboer mm. vurderes at forebygge og begrænse den mulige skade som landbrugsproduktionen kan have på miljøet.

Husdyrbrugets forventede potentielle væsentlige indvirkningerne på miljøet vurderes at være:

- påvirkning af vandmiljø
- påvirkning af omkringliggende natur
- påvirkning af naboer

Vandmiljø

Projektet kan potentielt påvirke vandmiljøet, både grundvandsressourcen og ferske vande samt havmiljøet. Det er dog vurderet at de generelle virkemidler som virksomheden skal leve op til jf. anden lovgivning, modvirker de potentielle væsentlige påvirkninger af vandmiljøet. Herunder gælder erhvervets generelle krav til opsamling af overskudskvælstof gennem efterafgrøder, og skærpede krav til fosforoverskud fra bedrifterne.

Kumulation

Produktionen af fødevarer vil altid medføre en påvirkning af miljøet, men i Danmark er der skrappe kvotekrav til anvendelsen af kvælstof til planteavl, således at ikke alle planter tildes den gødning de har brug for. Dette krav, sammen med ovenstående efterafgrøder mm. betyder at der, selv i kumulation med andre ejendommen, må forventes en minimal påvirkning af miljøet.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle naturkategorier i området. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning på naturen i området.

I relation til bilag IV dyre- og plantearter vurderes bekendtgørelsens afskæringskriterier i alt sin væsentlighed at reducere påvirkningen af sådanne arter til et absolut minimum, og at disse arter derfor ikke påvirkes negativt af produktionen.

Kumulation

Bedriftens påvirkning af særlig sårbar natur er vurderet i forhold til kumulation med øvrige bedrifter i nærområdet. I relation til særlig sårbar natur er der skærpede krav til bedriftens tilladte påvirkning af et særligt sårbart område, såfremt der ligger andre bedrifter i nærheden af den sårbare natur.

Naboer/lugt

Alle husdyrproduktioner medfører en emission af lugt, støv, støv og lys. Disse emissioner spredes omkring bedriften afhængig af vind, højde på afkast, hastighed på luften i ventilator og temperatur. I relation til lugt vurderes denne spredning omkring ejendommen i husdyrgodkendelse.dk, hvor i forvejen fastsatte afskæringskriterier i forhold til enkeltliggende naboer, samlet bebyggelse og byzone/sommerhusområde skal overholdes. Bedriften overholder disse afskæringskriterier.

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ikke andre produktioner indenfor disse afstande og derfor er kumulationen med andre husdyrbrug ikke vurderet.

E.1-c Risiko for ulykker mm.

Risici og håndtering

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.

Kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpepestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Pesticider opbevares i aflåst rum uden afløb.

Oplag af olie og andre kemikalier

Der findes 1 olietank på ejendommen. Den er placeret på fast gulv uden afløb.

Samlet vurdering af risikoelementer vedrørende miljøforhold

Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

Beskrivelse af risikominimering

Gyllebeholderne er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Dybstrøelse opbevares på fast underlag med afløb til gylletankene.

Endvidere bemærkes, at anlægget er under dagligt opsyn. Alle medarbejdere vil desuden blive instrueret i forholdsregler i tilfælde af uheld.

E.1-d Væsentlige alternativer

Husdyrbruget har i forbindelse med godkendelsen vurderet på alternativer indenfor ammoniakreduktion og lugtreduktion. Produktionen lever op til Miljøstyrelsens fastsatte afskæringskriterier for lugt og ammoniak, herunder det vejledende BAT niveau for ammoniak. Det er derfor vurderet at investering i yderligere emissionsreducerende teknologi som luftrensning eller forsurening ikke vil være et proportionalt tiltag, og disse er derfor udeladt.

E.2 Ikke teknisk resume

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Ejendommen er beliggende i område med særlige landskabelige interesser.
- Staldsystemerne i stald 1 er med drænet fast gulv, og i stald 2 og tilbygning med dybstrøelse med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, forbrug af fx foder, el og vand m.m.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

E.3 Kompetente ekspert

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af Cand.scient Jakob Altenborg fra Miljø & Natur Landbrugsrådgivning.

F.1-a Husdyrbrugets placering

Der henvises til punkt B.4

F.1-b Fysiske karakteristika

Der henvises til punkt E.1-a

F.1-c Energibehov og forbrug

Der henvises til punkt B.8

F.1-d Reststoffer og emissioner

Der henvises til punkterne B.5 for ammoniak, B.6 for lugt, B.7 for Støj, rystelser og støv og B.8 for affald

F.2 Rimelige alternativer

Ejendommen jord er beliggende på samme matrikel som der er søgt. Det er således ikke umiddelbart muligt at placere bygningerne væsentligt anderledes end ansøgt. Eneste reelle alternativ vil være at placere bygningerne i forlængelse af hinanden, hvilket dog er vurderet at ville medføre en væsentligt mere synlig mur i landskabet. Det er derfor vurderet at den ansøgte placering med den ansøgte afskærmende beplantning vil være det projekt som vil være mindst synlig i landskabet.

F.3 Referencescenarie

Referencescenariet i den ansøgte produktion vurderes at være den eksisterende produktion og eksisterende produktionsbygninger. Der forventes derfor udvikling i forhold til referencescenariet, således at påvirkningen af omgivelserne med ammoniak vil stige, og lugtemissionen fra husdyrbruget vil stige. I forhold til referencescenariet vurderes stigning af påvirkningerne dog som uden reel betydning for det omkringliggende miljø.

F.4

Generelt gælder for alle nedenstående forhold at det vurderes at husdyrbrugets påvirkning hovedsageligt er begrænset til lokalområdet, dog undtagen klimagasser. Projektets direkte indvirkninger er beskrevet, og der vurderes ikke at være væsentlige sekundære eller langsigtede virkninger. Det er vurderet at de miljøbeskyttelsesmål der er vedtaget i Danmark og EU er implementeret i den gældende lovgivning for området, og at der i den kontekst ligeledes er foretaget vurderinger af effekten af de enkelte påvirkninger både lokalt og internationalt.

Befolkningen og menneskers sundhed

Der er ingen forventning om at husdyrbruget vil påvirke befolkningen eller menneskers sundhed. Husdyrbruget er placeret med god afstand til tættere befolkede områder og den potentielle påvirkning af sundheden vurderes at være begrænset til de nærmeste omgivelser omkring husdyrbruget. Ifølge Miljøstyrelsens vurdering af luftforureningens påvirkning af mennesker og miljø, er der ikke angivet en direkte effekt at luftforureningen fra husdyrbrug på menneskers sundhed.

Biodiversiteten

Biodiversiteten kan potentielt påvirkes af husdyrbrugets emission af ammoniak. Miljøstyrelsen har fastlagt en række faste definerede naturkategorier som er oplyst i punkt B.5. Her fremgår ligeledes naturkategoriernes sårbarhed for ammoniak. Det vurderes derfor at så længe sårbarhederne i forhold til ammoniak overholdes vil der ikke være en påvirkning af biodiversiteten fra husdyrbruget.

Jordarealer og jordbund

Husdyrbrugets produktion foregår i lukkede systemer (stalde) og der vil derfor ikke være en løbende påvirkning af jordbunden eller jordarealet. I forbindelse med anlægsfasen har der været en påvirkning helt lokalt, men denne påvirkning vurderes ikke at have en væsentlig påvirkning på miljøet.

Vand

Husdyrbrugets produktion foregår i lukkede systemer (stalde) og der vil derfor ikke være en påvirkning af vandressourcerne som følge af husdyrbrugets placering eller drift.

Luft og Klima

Luften påvirkes med udledning af ammoniak og lugt. Disse faktorer kan have en ikke uvæsentlig lokal påvirkning, men udover nærområdet (300 m radius) vurderes påvirkningerne at være af underordnet karakter.

I relation til emission af klimagasser har det ikke været muligt at finde empiriske data der gør det muligt direkte at kvantificere effekten af det enkelte husdyrbrug. Men ifølge Mette Hjort Mikkelsen et al kommer 20 % af udledningen af klimagasser til atmosfæren i Danmark fra husdyrproduktionen. Det er derfor en ikke uvæsentlig mængde klimagasser der udledes fra husdyrproduktionen.

Det har ikke været muligt at finde kilder, der gør det muligt at sammenligne emissionen af drivgasser fra dansk husdyrproduktion med husdyrproduktion i f.eks. Østersølandene. Denne sammenligning vurderes at være relevant i forhold til at den samlede produktion af fødevarer ikke kan forventes at falde i de kommende år, som følge af befolkningstilvæksten. Derfor for at kunne vurdere effekten af en reduktion af klimagasser i dansk husdyrproduktion vil det være nødvendigt at vurdere hvad evt. store krav til reduktion af klimagasser vil betyde af udflytning af husdyrproduktion til lande med mindre skrappe miljøkrav end de danske. Atmosfæren er ligeglad om klimagasserne kommer fra Danmark eller fra Polen.

Samlet vurderes husdyrbruget ikke at påvirke klimaet mere end et tilsvarende husdyrbrug i Danmark, og det vurderes at yderligere indgreb i forhold til klimaet, bør være gennem generel regulering.

Kulturarv og landskab

Husdyrproduktionen er beliggende i et område med særlige landskabelige værdier og med kulturarv. Da der ikke tilhører anden jord til ejendommen, er det vurderet at der ikke er reelle alternativer til den ansøgte placering. Og udvidelsen af produktionen er essentiel for ejendommens fortsatte eksistens som landbrugsejendom.

F.5-a Anlæggelse og tilstedeværelse af husdyrbruget

I forbindelse med anlæggelsesfasen vil der lokalt være en påvirkning med støj og støv, men derudover vurderes anlægsfasen ikke at medføre en påvirkning af miljøet.

Tilstedeværelsen af husdyrbruget vil påvirke næromgivelserne med ammoniak, lugt, støj og støv. Disse forhold er behandlet under punkt B.5, B.6 og B.7. Samlet set vurderes tilstedeværelsen, ud fra objektive kriterier opstillet af Miljøstyrelsen i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, ikke at føre til en væsentlig påvirkning af området.

F.5-b Brugen af naturressourcer

Brugen af naturressourcer begrænser sig til vandforbrug til drikkevand. Som en naturlig del af driften sker der en løbende monitoring af vandforbruget. Vandressourcen er i øvrigt ikke begrænset i området. Det vurderes derfor at der ikke vil være en påvirkning af vandressourcen.

F.5-c Emission af forurenende stoffer

Emission af ammoniak og lugt vurderes at være den væsentligste kilde til påvirkning af miljøet fra husdyrbruget. Begge forhold er vurderet i afsnit B.5 og B.6 og nærværende miljøkonsekvensrapport giver ikke anledning til andre vurderinger og konklusioner.

Forhold som støj og vibrationer mm. er behandlet og vurderet i afsnit B.7 Nærværende miljøkonsekvensrapport giver ikke anledning til andre vurderinger og konklusioner.

Bortskaffelsen af og genanvendelsen af affald er behandlet i afsnit B.8 og nærværende miljøkonsekvensrapport giver ikke anledning til andre vurderinger og konklusioner

F.5-d Faren for sundhed, kulturarv og miljø

I henhold til afsnit E.1-c og afsnit F.4, vurderes faren for menneskers sundhed, kulturarv og miljøet som værende ikke væsentlig.

F.5-e Kumulation

Under punkt B.5 er kumulationen i relation til særlig sårbar natur i nærheden af husdyrbruget vurderet. Det forventes ikke at projektet medfører en påvirkning af de nærmeste særligt sårbare områder.

F.5-f Indvirkning på klimaet

Husdyrbrug påvirker atmosfæren med udledning af særligt klimagasserne metan og lattergas (Sven g. Sommer et al, 2007). I henhold til Mette Hjort Mikkelsen et al udgør drivhusgasserne fra husdyrbrug ca. 20 % af den samlede udledning af drivhusgasser fra Danmark. Det har ikke umiddelbart været muligt at finde empiriske tal der gør det muligt at kvantificere den specifikke udledning fra husdyrbruget. Det vurderes dog heller ikke som relevant idet vurderingen af effekten alligevel skal foretaget i kumulation med øvrige emissioner af drivhusgasser, herunder den samlede udledning i Danmark. I forhold til den samlede udledning af drivhusgasser i Danmark er den ansøgte produktion og dermed emission ubetydelig, og det vurderes derfor at det ansøgte projekt i sig selv ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet i forhold til udledningen af klimagasser, men det kan ikke udelukkes at projektet i kumulation med den øvrige udledning af drivhusgasser i Danmark og resten af verden, kan medføre en negativ påvirkning af klimaet. Det vurderes dog ikke som en rimelig udfordring at løse denne problematik i en konkret miljøgodkendelse.

F.5-g Anvendte teknologier

Der anvendes fast drænet gulv i en del af staldene og overdækning af gyllebeholder for at reducere ammoniakfordampningen fra ejendommen.

F.6 Metoder eller beviser

Der er ikke identificeret væsentlige virkninger på miljøet og der er derfor ikke anvendt metoder eller beviser til at forudberegne virkningerne.

F.7 Påtænkte foranstaltninger

Der er ingen påtænkte foranstaltninger til at forebygge eller begrænse miljøpåvirkningerne, idet der ikke er identificeret væsentlige virkninger på miljøet som følge af den ansøgte husdyrproduktion.

F.8 Større ulykker og katastrofer

Der er udarbejdet en beredskabsplan i henhold til Rådets direktiv 2012/18/EU. I beredskabsplanen er de væsentligste risikofaktorer beskrevet og forholdsregler i tilfælde af uheld er beskrevet.

Den største risiko for større skade på miljøet vurderes at være brud på gylletank. I den forbindelse vil en større mængde gylle kunne forurene vandmiljøet. Derfor er der i beredskabsplanen beskrevet hvordan der skal foretages opdæmninger. Risikoen for brud på gyllebeholder vurderes at være meget lille. Gyllebeholderne kontrolleres således hvert 10. år for holdbarhed og stand, og der foretages årlig inspektion af ejer der kan være med til at sikre at evt. brud bliver identificeret inden et egentligt kollaps af tanken.

F.9 Ikke teknisk resume

Miljøkonsekvensrapportens afsnit F har til formål at identificere forhold på husdyrbruget som kan medføre en væsentlig skadelig virkning på miljøet. I afsnittet er gennemgået effekten af:

- Ammoniak
- Lugt
- Klimagasser
- Støv
- Støj
- Menneskers sundhed
- Naturressourcer
- Vibrationer
- Affald

Der er ikke identificeret forhold på husdyrbruget som kan medføre en væsentlig virkning på miljøet.

F.10 Referenceliste

Miljøstyrelsens hjemmeside - Luftforureningens påvirkning af mennesker og miljø

Mette Hjorth Mikkelsen, Rikke Albrechtsen, Ole-Kenneth Nielsen og Steen Gyldenkærne – debat indlæg i Altinget.dk: Forskere: Reduktion i drivhusgasser fra landbruget er "tæt knyttet til husdyr-produktion"

Sven G. Sommer et al. Aktuel videnskab 5, 2007: Drivhusgasser og husdyrproduktion

Appendix 1

Stald 1

Alle arealer er opmålt i gulv og sengeareal. Sengearealet er opmålt til nakkebøjlen og derfor er der udelukkende fratrukket nakkebøjleareal hvor der er to sengerækker mod hinanden. Sengerækker mod siderne er ikke inkl. arealer fra nakkebøjler til væg.

Skraverede arealer på skitserne af staldene er arealer som ikke er produktionsarealer.

Del 1

Dybstrøelse
19,7 x 4,9 m = 96,5 m²

Senge nord
27,8 x 5,6 m = 156 m²

Senge syd
50,44 x 13,25 = 668 m²

Fradrag
2 Vandkar a 0,6x2 = 2,4 m²
Nakkebøjler midt 43,65 x 0,5 m = 21,8 m²
Netto areal syd 668 -2,4 – 21,8 = 644 m²

Samlet nettoareal del 1

Dybstrøelse **96,5 m²**
Sengebåse med fast gulv **800 m²**

Del 2

Nord senge
46,6 x 12,6 = 587,2 m²

Fradrag
Nakkebøjler 35,4 x 1,1 m = 38,9 m²
4 vandkar a 0,6 x 2 m = 4,8 m²
2 Nedfald skraber a 4 x 1,1 m = 8,8 m²
Nettoareal nord 587,2-38,9-4,8-8,8 m = 535 m²

Dybstrøelse
19 x 12,6 = 239,4 m²

Syd senge
14 x 46,6 = 652 m²

Fradrag
Nakkebøjler 31,8 x 0,5 m = 16 m²
Vandkar 0,7 x 4,5 m = 3,1 m²
2 vandkar a 0,6 x 2 m = 2,4 m²
2 nedfald skraber 4 x 1,1 m = 8,8 m²
Nettoareal syd 652-16-3,1-2,4-8,8 = 622 m²

Dybstrøelse
23,1 x 14 = 323,4 m²

Samlet areal del 2

Dybstrøelse 239,4 + 323,4 = **562,7 m²**
Sengebåse med fast drænet gulv
535 + 622 = **1157 m²**

Kalvehytter

Der er i eksisterende tilladelse godkendelse til 260 m² kalve plads.

I godkendelse er der tilladelse til 77 årskalve – svarende til 144 kalve. I henhold til miljøstyrelsens vejledning gennemsnitlig arealbehov gælder at kalve kræver 1,31 m²/kalv/år. Arealbehovet er derfor 118 m² hertil kommer et behov for plads til de småtyrekalve, anslået til 12 m² – i alt 130 m²

Nudrift stald

Dybstrøelse

5,9 x 37,2 m

= 220 m²

Maskinhus

Olie-tank

Pesticider

Beboelse

Stophane vand

Eltavle

Stald 1

Stald 2

Kadaverplads

Vandboring

Gylletank

Gylletank

Tilbygning

Ensilageplads

Møddingsplads

Halmlade

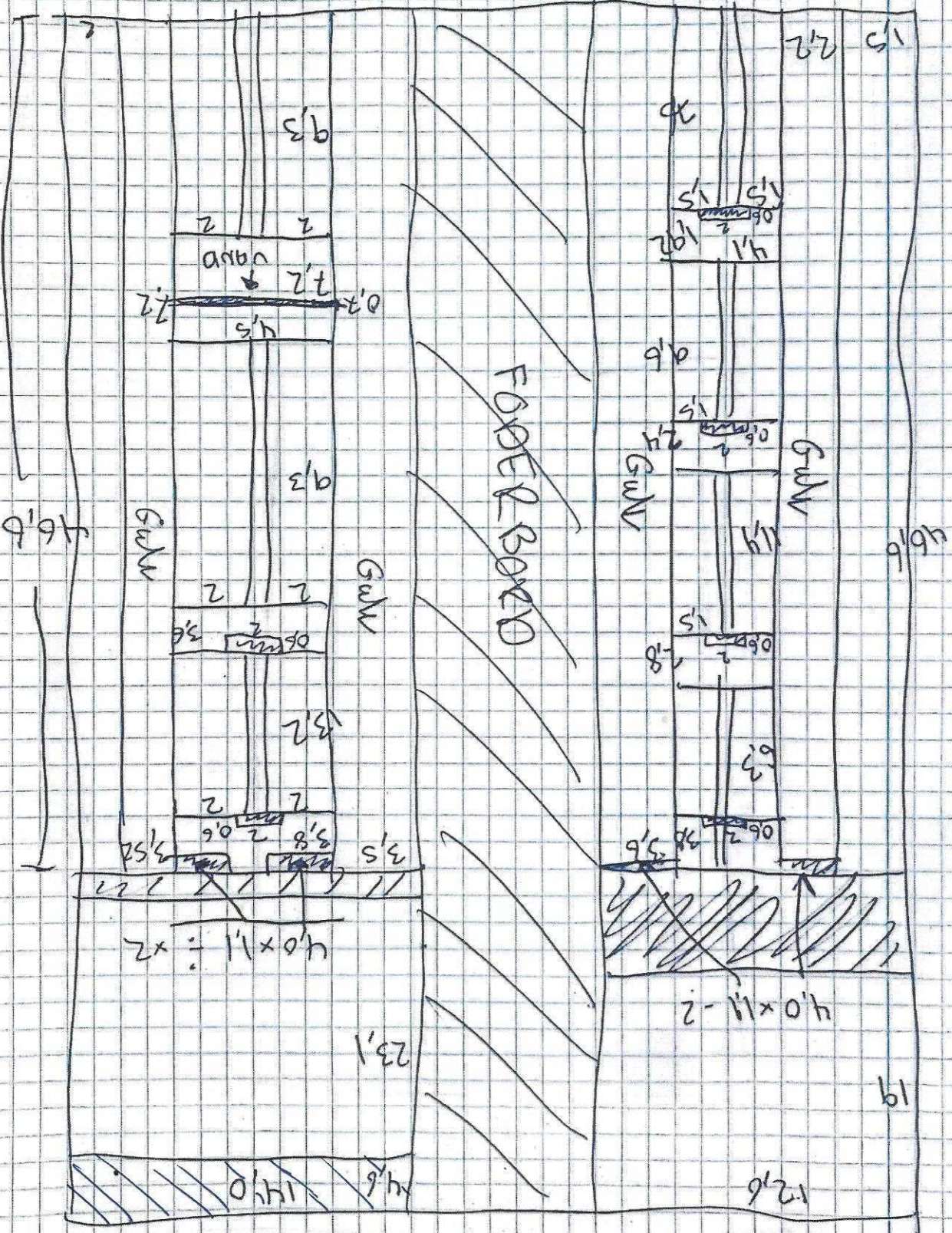
0 60 meter

north

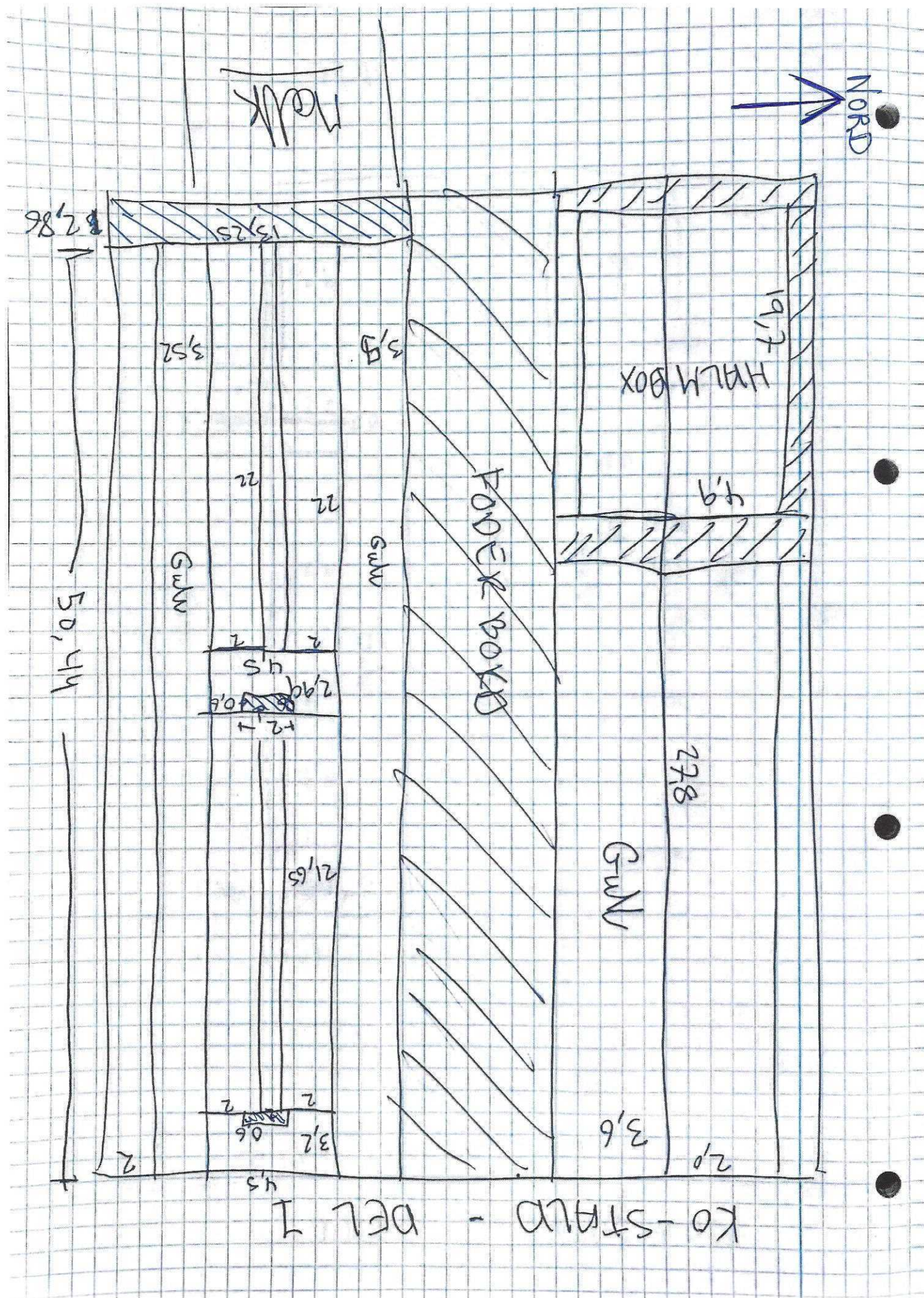
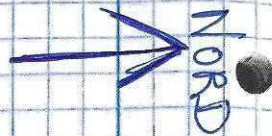

DEL 1

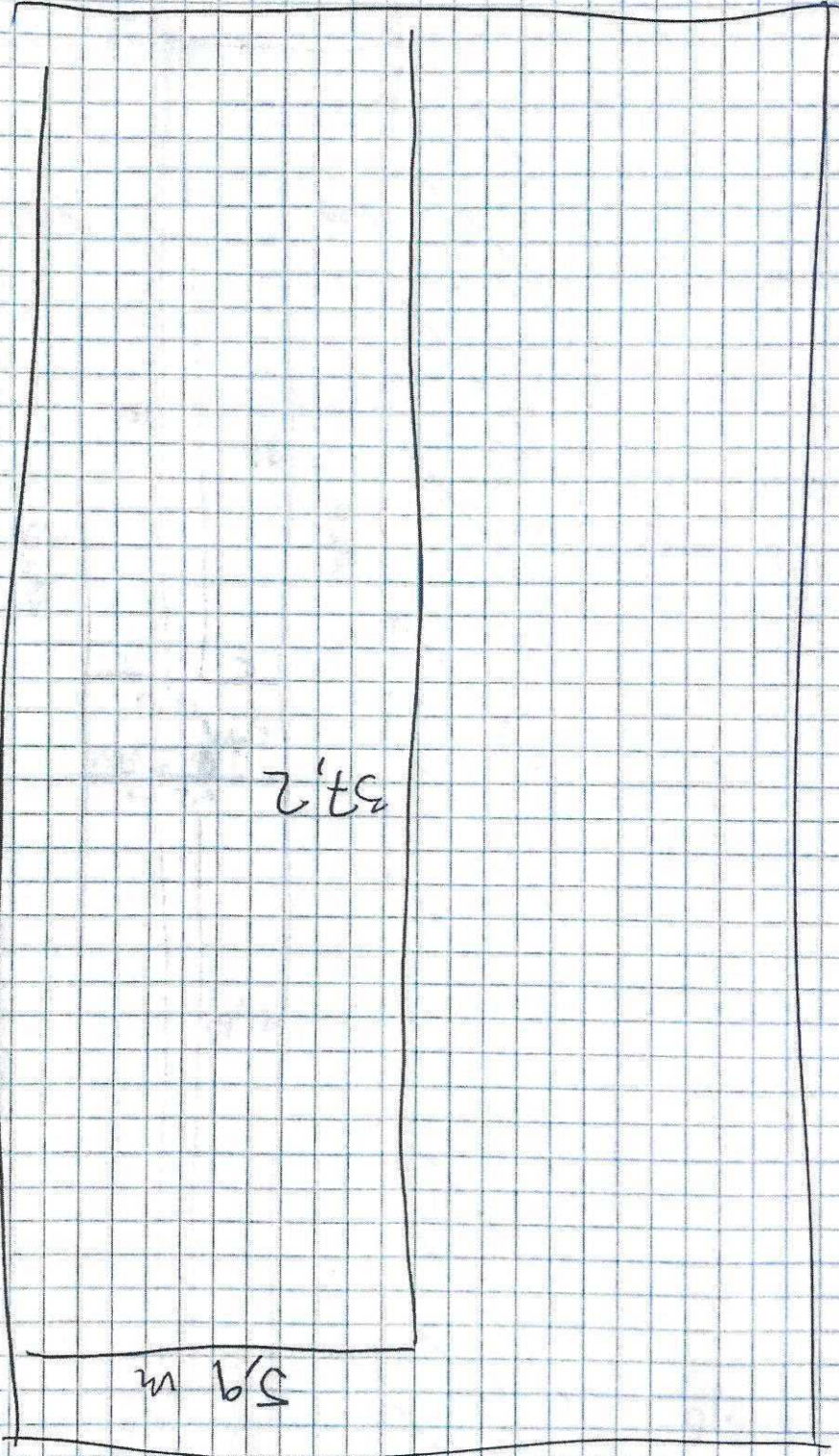

DEL 2

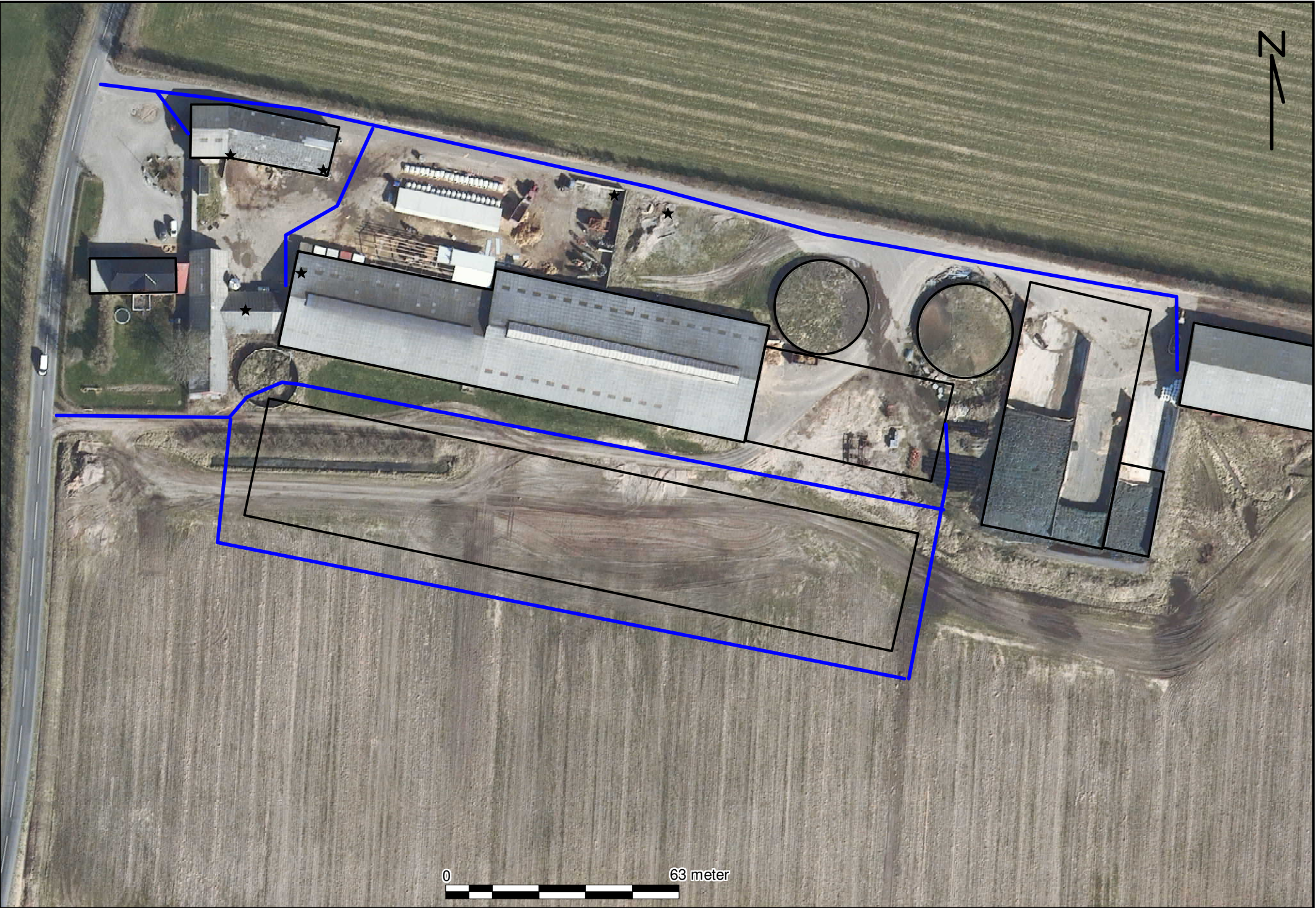
KITCHEN - STAND

KO-STAND - DEL I

"FRAME STALD TRT p^o HNS"

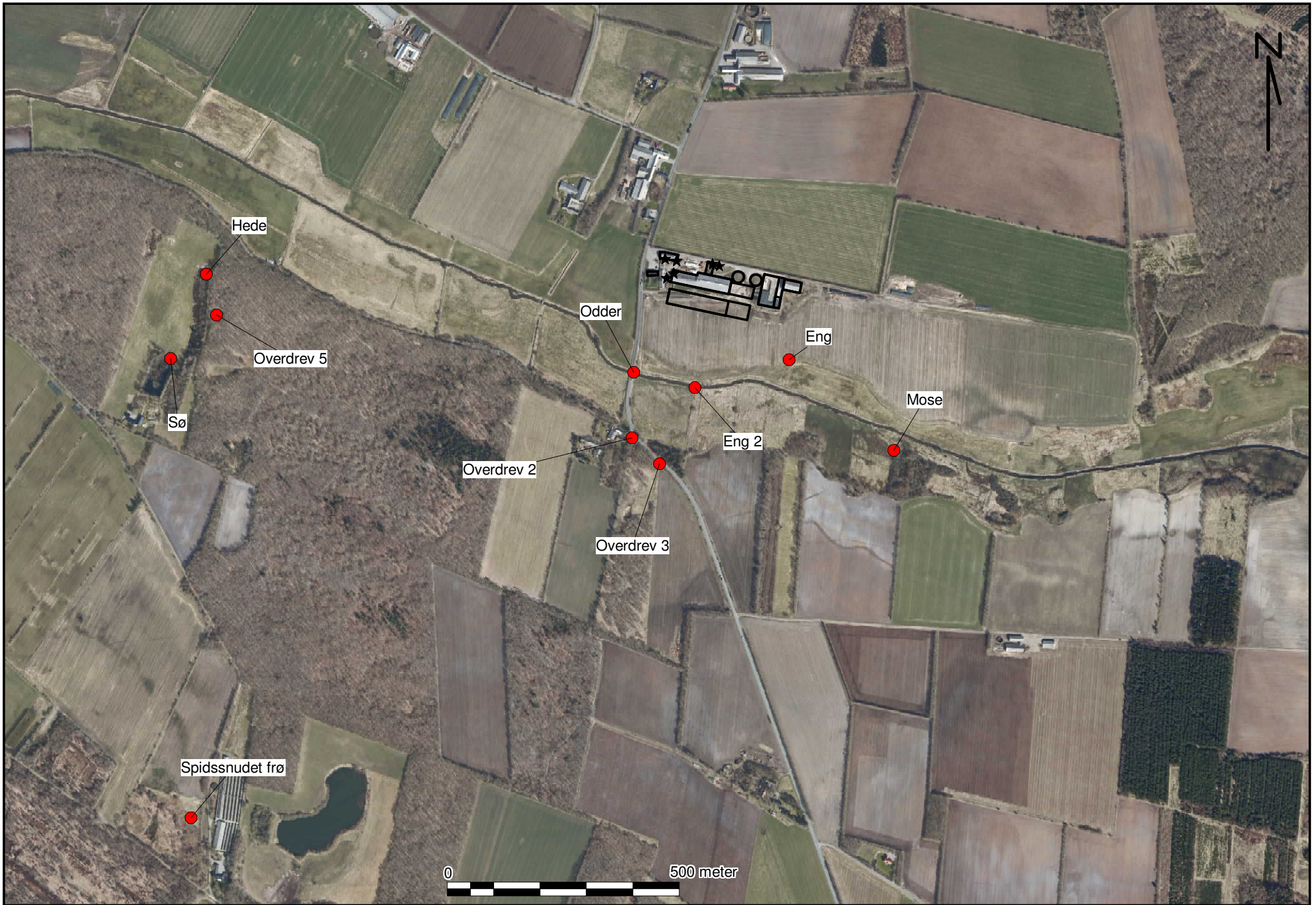
Byzone

Enkelt nabo

Samlet bebyggelse

0 1250 meter

Hede

Sø

Overdrev 5

Odder

Overdrev 2

Overdrev 3

Eng 2

Eng

Mose

Spidssnudet frø

0 500 meter

0 60 meter

0 70 meter

Indhold

2 INDLEDNING TIL OG FORMÅL MED BEREDSKABSPLANEN.....	2
3 SELVE BEREDSKABSPLANEN	3
3.1 KORTMATERIALE	3
3.2 TELEFONNUMRE	4
3.3 BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS.....	5
3.4 INSTRUKS VED OVERLØB AF GYLLE	6
3.5 INSTRUKS VED KEMIKALIE- ELLER OLIESPILD.....	7
3.6 STOPHANER OG HOVEDAFBRYDERE	8
3.7 INSTRUKS VED STRØMSVIGT.....	8
3.8 BILAG A. "KORT OVER EJENDOMMEN"	9

Ved store uheld ring altid 1-1-2! Ved mindre uheld ring til miljømyndighederne. **Er du i tvivl ring 1-1-2.** Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

2 INDLEDNING TIL OG FORMÅL MED BEREDSKABSPLANEN

Beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at håndtere pludseligt opståede situationer og uheld, der kan få konsekvenser for det omgivne miljø. Beredskabsplanen skal være kendt af gårdens ansatte og bør udleveres til indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, mm. Beredskabsplanen skal revideres og kontrolleres mindst én gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes skal være tilgængelig i teknikrummet i stalden. Kopi af beredskabsplanen skal yderligere være tilgængelig på kontoret. Beredskabsplanen er udarbejdet af Miljø & Natur ud fra de angivne retningslinjer, der er angivet i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug.

3 SELVE BEREDSKABSPLANEN

3.1 KORTMATERIALE

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen, der angiver:

- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.

3.2 TELEFONNUMRE

Kontakt	Telefonnummer
Bjarke mobil	20 14 08 40
Miljømyndighed kontaktes på telefon dag	76 16 16 16
Falck kontaktes på telefon dag eller nat	112
Brandvæsen kontaktes på telefon dag og nat	112
Lægevagt kontaktes på telefon dag eller nat	70 11 07 07
Dyrlæge kontaktes på telefon dag eller nat	20 23 08 85
Elektriker kontaktes på telefon dag eller nat	74 84 54 01
VVS kontaktes på telefon dag eller nat	23 46 94 60

3.3 BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp tilkald brandvæsenet - RING 112 – oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne? I givet fald hvor mange?
- Er dyrene kommet ud? I givet fald dyreart og antal der evt. er fanget

Kontakt herefter ejer på tlf. **20 14 08 40**

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder i særdeleshed fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Slukningsmateriel er placeret i alle driftsbygninger.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse branden den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje
- På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:
  - Brandslukkere i alle bygningsafsnit

3.4 INSTRUKS VED OVERLØB AF GYLLE

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112 og oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring
- Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne
- Særlig opmærksomhed skal gives til tagnedløb der løber i kanal vest for ejendommen
- Kontakt ejeren, på tlf. **20 14 08 40**
- Kontakt miljømyndighederne ved tlf. **76 16 16 16**
- Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet
- På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:
  - Traktor i maskinhus
- Der skal være særlig opmærksomhed på vandløbet syd for ejendommen. Såfremt at et større gylleudslip skulle finde vej til vandløbet skal det forsøges blokeret med bigballer.

3.5 INSTRUKS VED KEMIKALIE- ELLER OLIESPILD

Ved større overløb af kemikalier og olie - RING 112 og oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand
- Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne
- Kontakt ejeren på tlf. **20 14 08 40**
- Kontakt miljømyndighederne ved tlf. **76 16 16 16**
- På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:
  - Savsmuld til opsugning af væsker ved olietank

3.6 STOPHANER OG HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbruder m.v. er noteret på kortet over ejendommen.

- Hovedhane til vand sidder i vestenden af stald 1
- Hovedafbryder el sidder i vestenden af stald 1
- Nye amperesikringer opbevares ved eltavlen

3.7 INSTRUKS VED STRØMSVIGT

- Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.
- Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.
- Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.
- Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, anvendes nødstrøms generatoren og der ringes og forhøres om varigheden af udfaldet.

3.8 BILAG A. "KORT OVER EJENDOMMEN"

3.9 AFLØBSPLAN

